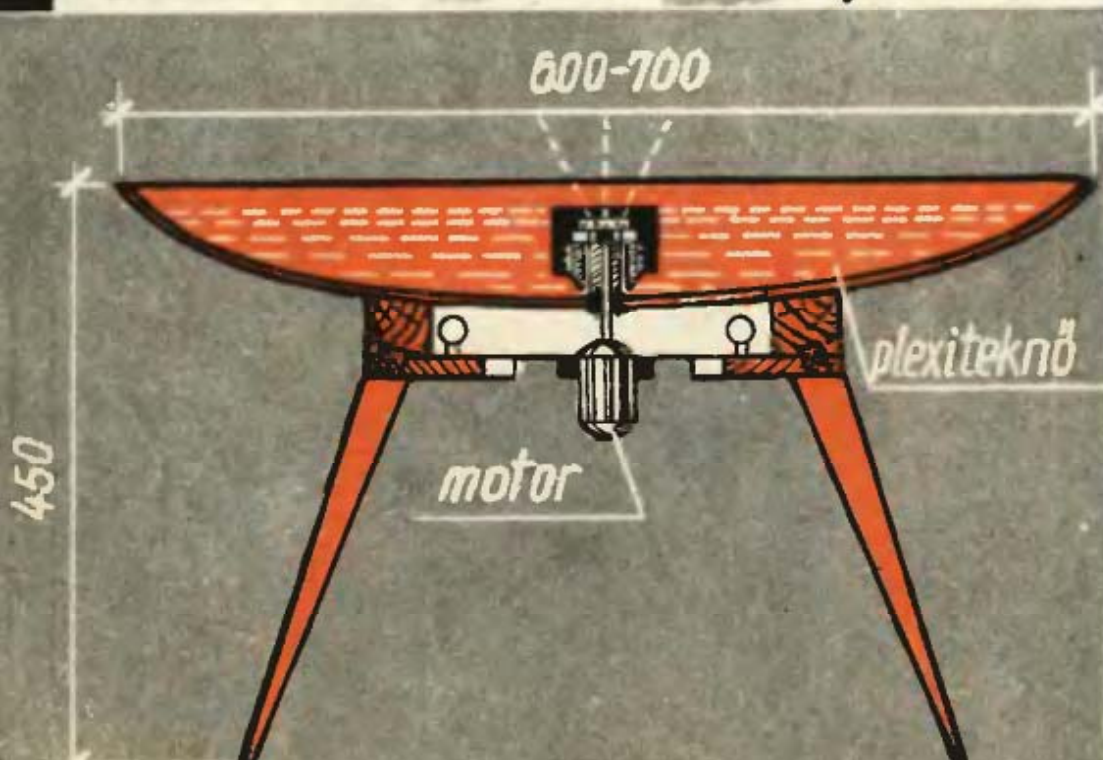

EZERMESTER

Szökőkút
Szobában
Kertben

A TARTALOMBÓL

Atmoszféra 2M (7-tranzisztoros szupervevő)	224
Tízezer villantás — villámtöltéssel	226
Villogó a kormányvégen	232
Amatőrmagnó	233
BARKÁCSFÓRUM:	
Mit mondanak a megyei tanácsok ipari osztályvezetői?	234
Szökökút szobában, kertben	236
CSALÁDI ÖTLET-VERSENY: Ernyőt a babakocsira. Legyek ellen. Kézizuhanyozó stb.	238
Asztali szalagfűrész I.	240
Gondolj a télre! — Samottkályhák javítása	243
HÁZI VARRODA: Női vászon-trapéznadrág	244
Háztartási gépek házi szervize III. A vasalótól a villanytűzhelyig	245
TV-antennák	248
Hogyan ragasszuk, hegesszük, tisztítsuk a PVC-t?	249

HAJÓ

AZ ISKOLAUDVARBAN

A budapesti Mikszáth téri Gimnázium udvarából indult a fedelünkön látható hajó, nyolchetes balatoni túrára. A hatszemélyes vitorlásban a gimnázium egyéves szakköri munkája testesül meg.

A vezető tanár: Kovács Mihály.

A derekas munka után sok örömet kívánunk a Balatonon és — jó szelet!

OTTHON KÉSZÜL — TELKEN ÉPÜL

az ezermester

III. HÉTVÉGI HÁZ

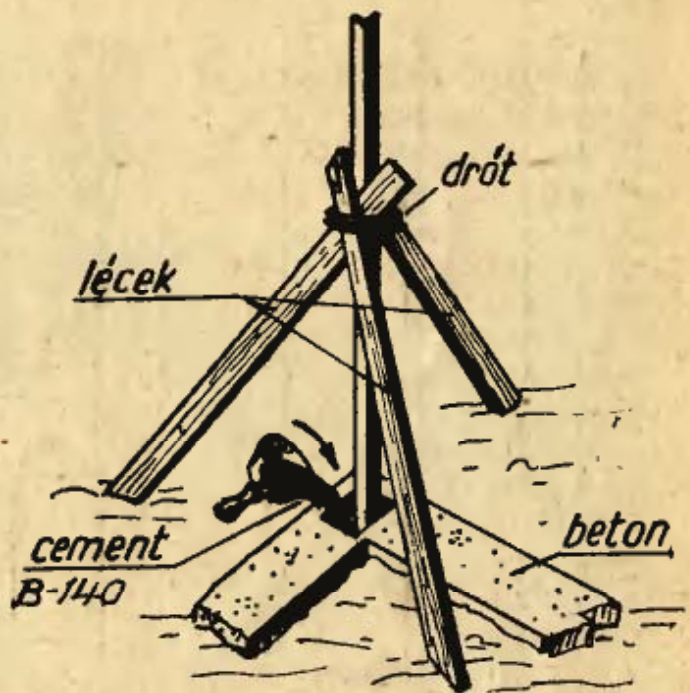
A HÉTVÉGI HÁZ ÖSSZESZERELÉSE

Amikorra otthon az elemeket leszabjuk, illetve elkészítjük, a telken végzett alapozási munkák betonelemei már megkötnek.

A kiszállított elemek közül tehát elsőnek az oszlopokat állítjuk fel. Azután, — a ház aljzatbetonján, az oszlopok mellett összeállítjuk a tetőszerkezetet, de a zárlécszelemeneket és a hullámpalát még nem erősítjük fel. A fogópáros rácsos szerkezet a két kötőszelemennel mintegy 150—170 kg, kevés segítséggel könnyen felemelhetjük az oszlopokra. Ahol szükséges, ideiglenesen fel is dúcolhatjuk. Az összezsavarozás után a héjalást már kétlábú létráról is elvégezhetjük. Harmadik ütemként — a téglafalakat készítjük el. Fedett épületben, most már tető alatt beszereljük az oldalpaneleket. Ha mind kész, felcsavarozzuk kívülről a lábazatot, bent pedig a mennyezeti léceket. Azután majd hozzáfoghatunk a vikendház külső és belső festéséhez, fugázásához és a kertrendezéshez.

AZ OSZLOPOK BEÁLLÍTÁSA

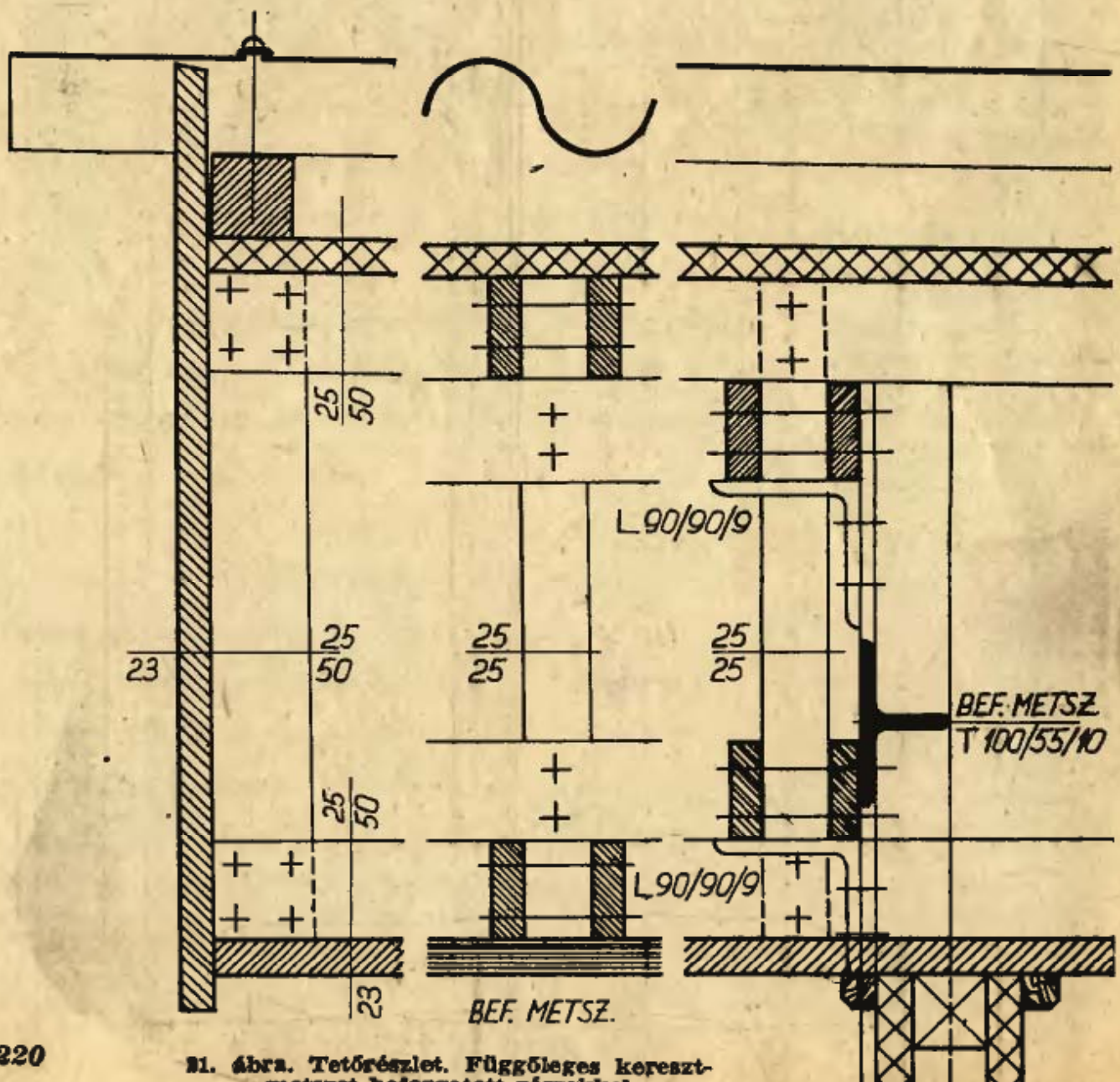
Az alapokban kihagyott 15x15 cm keresztmetszetű és 20 cm mély kelyhekbe helyezük be az oszlopokat. Zsinórokkal beállítjuk a fal külső síkját, annak mentén kiosztjuk az oszloptávolságokat. (A Sajátházépítés 53. old.) Az oszlopokat függőnállítjuk be és három darab léccel rögzítjük. (20. ábra.) Az oszlopkelyheket rostált kavicsból készült B-140-es betonnal kiöntjük, majd vékony léccel tömörítjük (mintegy »bevibráljuk«).

20. ábra. A vasoszlopokat a beton kötéséig kitémasztjuk

A TETŐ SZERELÉSE

Sorrendben ezután a fedélszéket készítjük el. A kiszállított rácsostartókat az aljzatbetonon, az oszlopok

21. ábra. Tetőrészlet. Függőleges keresztmetszet beforgatott rácsokkal

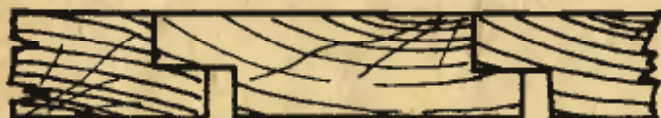
mellet összeszereljük. A szelemenekre a tető kiosztási terve szerint mintegy felfűzzük, rögzítjük a szaruálásokat. A kész fedélszéket egyszerűre emeljük be. Ha szükséges, vegyünk igénybe segítséget erre a néhány perces munkára. El kell kerülnünk, hogy a fedélszerkezet megázzon s így a faanyag vízzel telítődjék. Ezért arra kell törekednünk, hogy a hullámpala késedelem nélkül felkerüljön a tartókra. (21. ábra) A beemelt fedélszékre rászegezzük a zárlecszelemensort is és felszereljük a hullámpalát. A mennyezeti deszka-burkolatot ekkor még nem készítjük el.

FALEMEK SZERELÉSE

Az oldalfal elemeket kiszállítás előtt csúszólécekkel látjuk el, nehogy az élei megsérüljenek. A pannelborító forgácslemezeket külön szállítjuk és a helyszínen szereljük fel. A falelemeket belülről támasztjuk be a vasoszlopok közé és kívülről csavarozzuk fel.

BURKOLATOK

A mennyezeti burkolatot hornyolt fenyőfa deszkából készítjük. Lehetőleg keskeny, 5—6 cm széles deszkákat használjunk, mert ezek zsugorodása kisebb, olcsóbb is. Ajánlatos a

22. ábra. Keresztmetszet a mennyezet réselt faburkolatáról

deszkák hornyolt illesztését eleve rések hagyásával kiképezni, mert így a későbbi zsugorodás nem lát-szik annyira. (22. ábra) A burkolatot szegezéssel, vagy facsavarokkal erősítjük fel. Felszegezés előtt lenolajjal, vagy paraffinnal vonjuk be a deszkákat.

A padlóburkolatként cementsimítást, cementlapburkolatot, esetleg homokba fektetett téglát ajánlunk. Ezek a legolcsóbbak. A cementsimításba vörös, vagy sárga oxidfestéket szórhatunk. A hajópadló-, Estrich-, vagy PVC-burkolatok drágák. A vi-zes helyiségeket mindenképpen hidegpadlóval kell ellátnunk.

A teraszt homokba ágyazott hasított, lehetőleg fagyálló terméskövel, vagy fagyálló téglával burkolhatjuk. Mindkettő olcsó és jó megoldás. (Lásd: Sajátházépítés 118—123, Ezermeister 1959. III. 82, 1959. VIII. 258, Cristofoli Ottó: Épületburkolás, Székely-Barkócsai-Cristofoli: Padlóburkolás.)

A LÁBAZAT

A hétvégi ház külső lábazatát 40 cm magas eternit lemezből készítjük. Az eternit lapok megrendelt méretben és színben kaphatók. Nemrozsdásodó csavarokkal erősítjük fel. (Ilyenek a réz- és alumínium-csavarok.) A lábazat felső élét — vízorrként — horganybádog- vagy alumínium lemez takaróléccel zárjuk le. A lemez alsó élét előzőleg bitumennel vonjuk be.

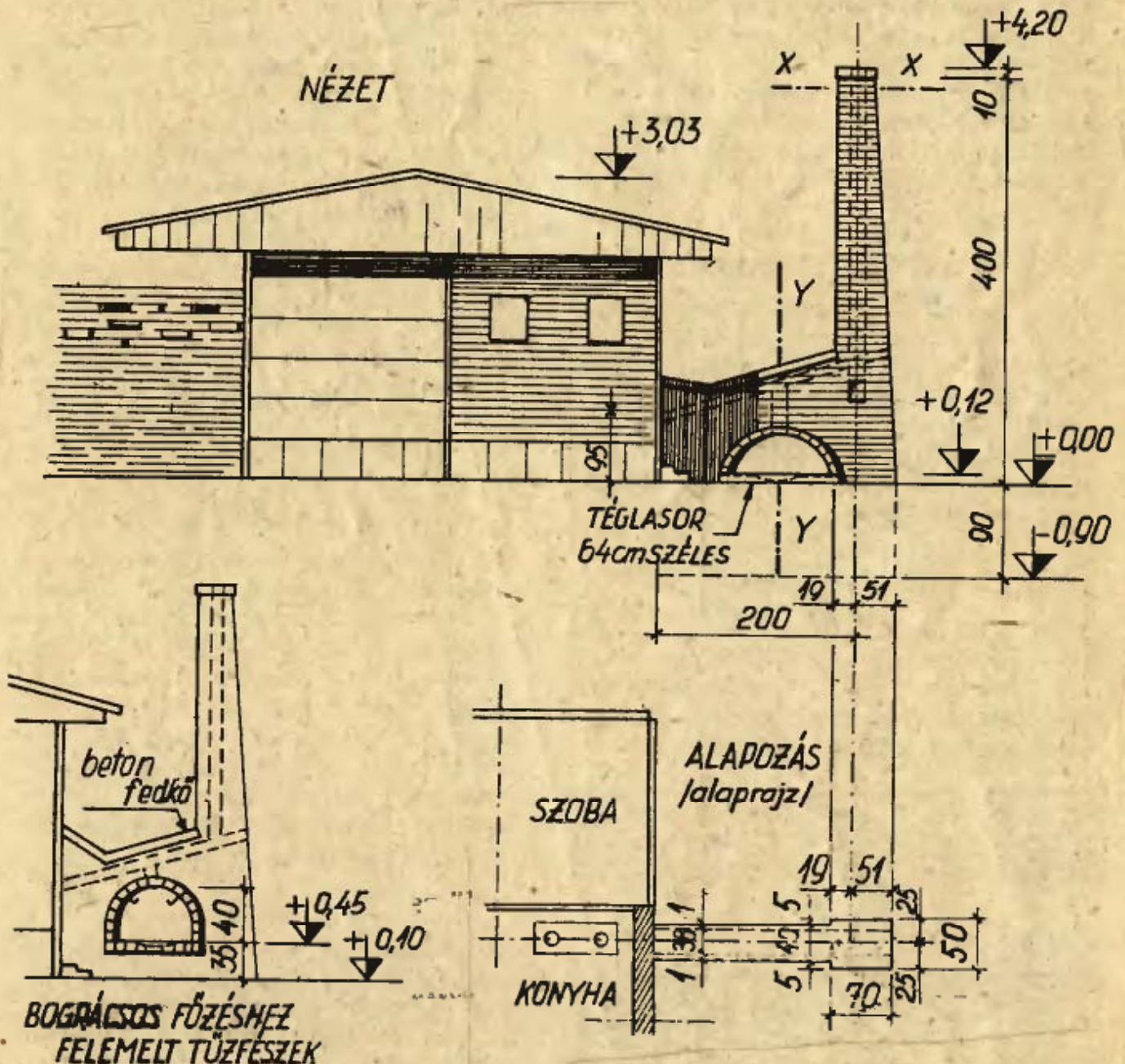
FESTÉS

A színezéssel épületünk megjelenésén sokat emelhetünk, de ronthatunk is. Ezért azt alaposan gondoljuk és tervezzük meg. A színezés legyen élénk, de nem rikító. Épületünk az üdülőhelyek színes világába jól illeszkedjék be. Ne színezzük agyon az épületet! Ha fehér színt nem használunk, akkor az épület súlyos lesz. Kevés színt használjunk és ne féljünk a fehértől. A fehér könnyedséget visz az épületbe és a többi színt kiemeli.

A vasoszlopokat még összeszerelés előtt el kell látnunk miniumos alapmázolással! (Lásd: Ipari szakikönyvtár sorozat; Berendi György: Festés-mázolás. A hétvégi ház faborításának festését lásd külön.) A nyílászáró szerkezeteket színes olajfestékkel

A KÉMÉNY

Elsősorban villany- vagy bután-gáz tüzelésű konyha üzemeltetésére számítottunk, de ha szükséges kéményt is építhetünk a következő szempontok figyelembevételével: mi-

23. ábra. A kémény terve: nézet, alapozás

mázoljuk. A tölgy-színfurníros bejárati ajtó naturban marad, szintelen lakkozást kap. A mennyezeti fenyőburkolatot a belső térben csak olajozzuk (len- vagy parafinolajjal), az ereszt és a külső burkolatot szintelen lakkkal vonjuk be.

után a szerkezetek mérsékeltén tűzállóak, épületen belüli kémény építése tilos. Így az épülettől függetlenül kéményt építünk 2 m hosszú, min. 10%-os lejtésű elhúzással. (23. ábra) A füstcsatornát a tűzhely csövének magasságából indítsuk. A

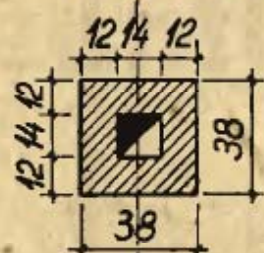
38-as fal ferde füstcsatornájában a téglákat gondosan faragjuk le. A kéményt és az összekötőfalat betonkővel zárjuk le. A tüztér fölé 64 cm széles boltívet rakjunk, amely lehet tetszőleges magasságban is. Az ilyen kéményt és összekötő falát hangulatos tábortűzhelynek vagy nyitott szalonnasütés céljára lehet felhasználni. (Szalonnasütéshez mély, bográcshoz magas tűzfészek való.) A boltív közepén 14/14 cm-es járatot kötünk be a ferde, elhúzott füstcsatornába. (24. ábra) Ha nem tüzelünk kint, 2—3 mm vastag vaslemezrel elzárjuk. A kéményen két nyílást hagyunk. Egyiket a ferde járatnál szemben, a másikat, az aknát, a függőleges járat alján, bármelyik oldalon. A bográcshoz két kampót helyezünk el a boltívben. Az 50×70 cm-es alaprajzú kéménylapot egy 40 cm széles összekötővel kapcsoljuk a ház alapozásához. Mélysége ugyanannyi, mint a ház alapjé.

Nyersmodorban hagyjuk, mint a többi falat.

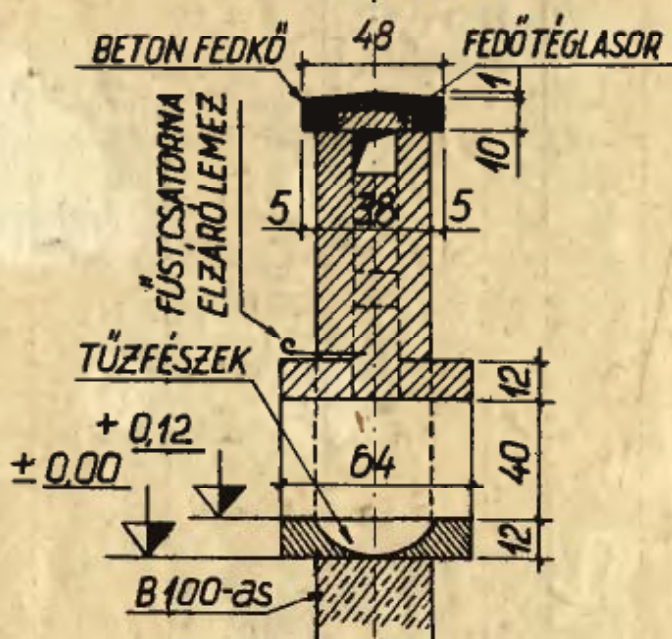
A KERT

A lakóhelységek ablakaiból szabad rálátás legyen a kertre. A szomszédos épületek gazdasági részét gyorsannövő és dús növényzettel takarjuk el. (Kender, napraforgó, ricínus). A ház intimitását elősövényvel lugassal növeljük mind az utca, mind a szomszédok felől. A házból a kert, a kertből a ház egyaránt barátságos képet nyújtson. Ne ültessük tele a telket fákkal. Hagyjunk benne egy kellemes szabad teret, amely kapcsolatban áll a házzal és ültessük körül virágokkal.

X-X METSZET

Y-Y METSZET

24. ábra. Keresztmetszetek a kéményről

Gondoskodjunk árnyékos pihenőről, de biztosítsuk a napozás lehetőségét is, és tegyük lehetővé azt, hogy az ember a kertben belül is egyedül lehessen, félrevonulhasson. A kert nagy részét ajánlatos füvel beültetni. A pázsiton keresztül, — kavicsolt út helyett — tipegőkővekből készítsünk utat. Ténylegesen kiépített utat csak a bejárat és a ház között létesítsünk. Csatlósi László

—AZ EZERMESTER ÉS ÜTTÜRŐ BOLT VALLALAT HÍREI:

Boltjainkban kapható:

Csőszegecs 2×2 mm 1 csomag (1 dkg) ára	4,20 Ft
Csőszegecs 2,5×3 mm 1 csomag (1 dkg) ára	4,70 Ft
OC—615 nagyfrekvenciás tranzisztor:	
50 béta alatt	80,— Ft (szürkeszínű jelzéssel)
80—80 béta között	80,— Ft (rózsaszínű jelzéssel)
80 béta felett	114,— Ft (barnaszínű jelzéssel)

Atmoszféra 2 M — barkácsváltozata

HÉTTRANZISZTOROS — SZUPERVEVŐ

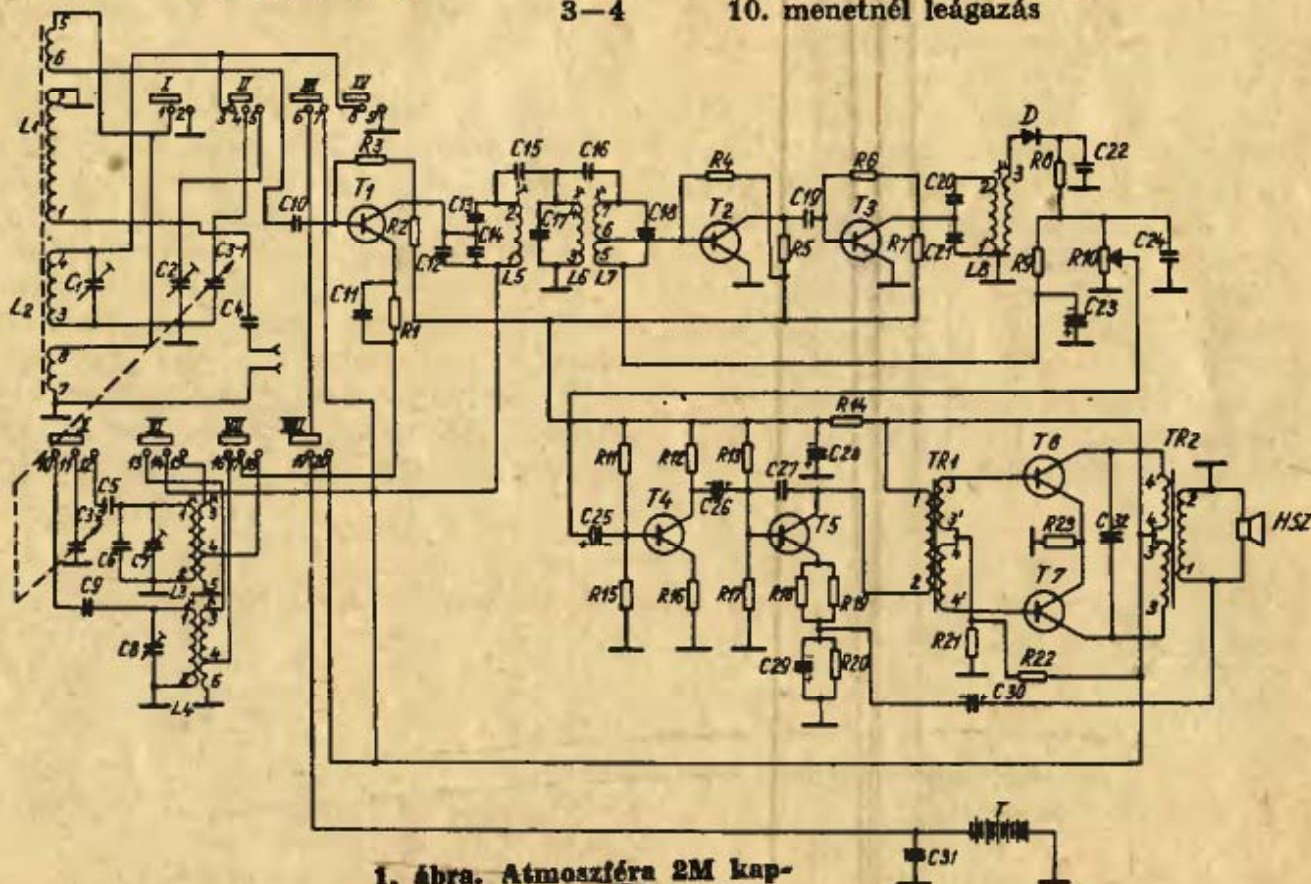
A BNV szovjet pavilonjában láttuk, a voronyezsi rádiógyár terméke. Tápfeszültségét két db sorbakapcsolt lápos zseb-elem biztosítja, könnyen kezelhető.

A tranzisztorok helyettesítése

A T_1 ($\Pi 402$) helyére OC 1044-et, a T_2 ($\Pi 402$) és T_3 ($\Pi 402$) helyére akár OC

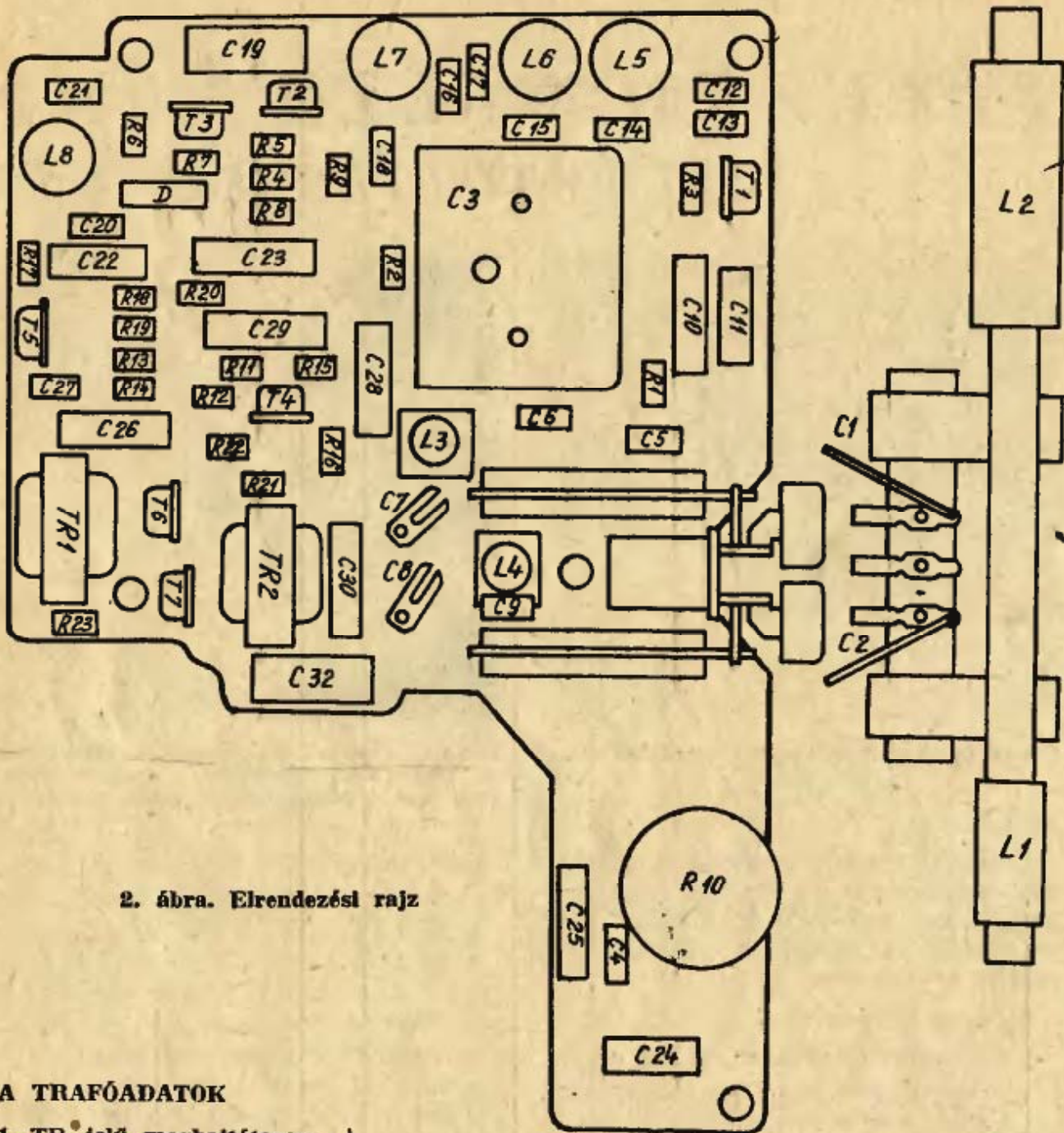
1044-et, akár OC 1045-öt tehetünk, vagy ha könnyebben hozzájutunk, bármelyik japán tranzisztort használhatjuk, melynek típusjelzése 2SA... betűkkel kezdődik. A T_4 — T_5 — T_6 — T_7 ($\Pi 14$) jelű tranzisztorokat a hazai P14-es tranzisztorokkal helyettesíthetjük (T_6 — T_7 tranzisztorokat párba kell válogatni!)

Tekercs jele	Végződés jele	Tekercs adatok	Huzalfajta
L_1 (középhullám ant.)	1-2	$15 \times 0,05$ lítze	71
	5-6	$\emptyset 0,12$ z+s	12
L_2 (hosszúhullám ant.)	3-4	$\emptyset 0,12$ z+s	272
	7-8	$\emptyset 0,1$ z+s	20
L_3 (hosszúhullám osc.)	1-2	$\emptyset 0,1$ z+s	261
	3-4	$\emptyset 0,1$ z+s	7
	4-5	$\emptyset 0,1$ z+s	5
	4-5	$\emptyset 0,1$ z+s	138
L_4 (középhullám osc.)	1-2	$\emptyset 0,1$ z+s	7
	3-4	$\emptyset 0,1$ z+s	3
	3-4	$5 \times 0,06$ lítze	99
L_5 (kf. trafó)	4-5	$5 \times 0,06$ lítze	99
	1-2	$5 \times 0,06$ lítze	99
L_6 (demod kf)	3-4	$\emptyset 0,1$ z+s	261
	5-7	$\emptyset 0,1$ z+s	120
L_7	1-2	Menetszám	Megjegyzés
	3-4	10. menetnél leágazás	

I. ábra. Atmosféra 2M kapcsolási vázlat

2. ábra. Elrendezési rajz

A TRAFÓADATOK

1. TR₁-jelű meghajtótanszformátor.

Primer (1-2 vég) 1800 me $\varnothing$ 0,1 z+s kb. 170 Ω .
Szekunder (3-3,4-4, végek) 400+400 me $\varnothing$ 0,1 z+s kb. 35+35 Ω .

2. TR₂-jelű kimenőtranszformátor.

Szekunder (1-2 vég) 85 me $\varnothing$ 0,31 z+s kb. 1 Ω .
Primer (3-3,4-4, végek) 400+400 me $\varnothing$ 0,15 z+s kb. 17+17 Ω .

Cséve, illetve vasméret mindkét trafónál M30, szilíciumvas lemezekkel, kb. 0,2 mm légréssel.

Alkatrészjegyzék

R₁ = 510 Ω
R₂ = 6,2 k Ω
R₃ = 430 k Ω
R₄ = 160 k Ω

R₅ = 4,3 k Ω
R₆ = 160 k Ω
R₇ = 5,1 k Ω
R₈ = 1,8 k Ω
R₉ = 5,1 k Ω
R₁₀ = 5,1 k Ω 0,25 W
R₁₁ = 200 k Ω
R₁₂ = 5,1 k Ω
R₁₃ = 120 k Ω
R₁₄ = 150 k Ω
R₁₅ = 30 k Ω
R₁₆ = 43 Ω
R₁₇ = 39 k Ω
R₁₈ = 30 Ω
R₁₉ = 30 Ω
R₂₀ = 30 Ω
R₂₁ = 56 Ω
R₂₂ = 5,1 k Ω
R₂₃ = 4 Ω

A nem jelzett ellenállások 0,1 W-os kivitelűek.
C₁, C₂ = 30 pf (trimmer)

C₃ = 2 x 9 - 270 pf (forgó)
C₄ = 1 pf (kukac)
C₅ = 120 pf
C₆ = 22 pf
C₇, C₈ = 30 pf (trimmer)
C₉ = 270 pf
C₁₀ = 50 nF
C₁₁ = 30 nF
C₁₂, C₁₃, C₁₄ = 750 pf
C₁₅, C₁₆ = 4,7 pf
C₁₇, C₁₈ = 510 pf
C₁₉ = 100 nF
C₂₀, C₂₁ = 510 pf
C₂₂ = 20 nF
C₂₃ = 25 μ F (elkő)
C₂₄ = 20 nF
C₂₅, C₂₆ = 10 μ F (elkő)
C₂₇ = 750 pf
C₂₈ = 10 μ F
C₂₉ = 25 μ F
C₃₀ = 10 μ F
C₃₁ = 100 μ F

TÍZEZER VILLANTÁS — VILLÁMTÖLTÉSSEL

1. kép. A villanóberendezés hordtáskában

A berendezés három szerelési egységből (kondenzátor, villanó-fej, tranzverter) áll. Az egységek a válszifas műanyagtasakban célszerűen tárolhatók és szállíthatók (1. kép).

Az egyes egységek:

1. Kondenzátor-doboz (1. ábra):

- a) két db párhuzamosan kötött DBC-6-420 típusú dióda;
- b) D-226 típusú dióda;
- c) 1 kΩ 2 W-os ellenállás (D-226 védellenállása);
- d) 800 uF, 300 V-os elektrolit kondenzátor;
- e) hálózati üzemeltetéshez szükséges zsinór és villásdugó.

2. Tranzverter-doboz (2. ábra):

- a) Tranzverter;
- b) Graetz egyenirányító;
- c) csatlakozó aljzat (kondenzátor-dobozhoz való csatlakozáshoz 3 ér);
- d) 4,5 V-os zseblámpa elemek.

3. Villanó-lámpa szerelvény (3. ábra):

- a) villanócső és gyújtórendszer;

2. kép. Tranzverter és kondenzátordoboz az összekötő kábelekkel. A zseblámpaelemeket a rugós érintkezőkre helyezzük

b) kisülő kábel és kapcsoló;

c) Tranzverter indító kapcsoló;

d) csatlakozó aljzat (kondenzátordoboz felé való csatlakozáshoz 3 ér);

e) kondenzátor feltöltöttséget jelző glimm-lámpa.

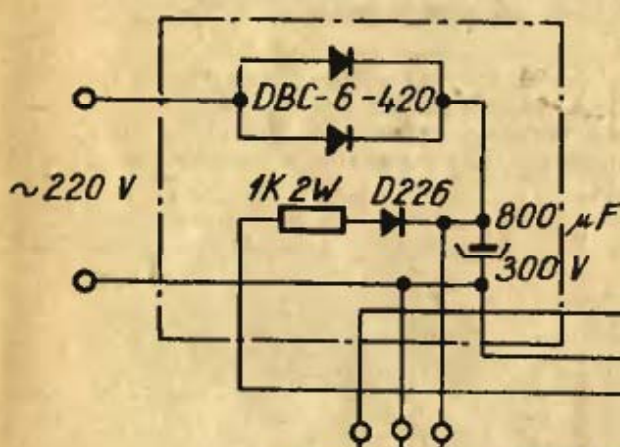
A felsorolt szerelési egységeket az 1. sz. és 2. sz. fotókon, a berendezés (elrendezésének is megfelelő) elvi kapcsolási vázlatát a 3. sz. ábrán láthatjuk. Mivel a három ábrán az alkatrészek értékeit is közöltük, csak a működésre és használhatóságra vonatkozó tudnivalókat ismertetjük.

Csak hálózati üzemeltetésnél a kondenzátordobozt és a tranzvertert nem kell összekötni a csatlakozóval, de ha összeköttöttük, az sem baj, a tranzverter felé véd a D-226, záróirányban, a 1 kΩ 2 W-os ellenállás és a D, K diódák-ból kialakított Graetz-kapcsolás.

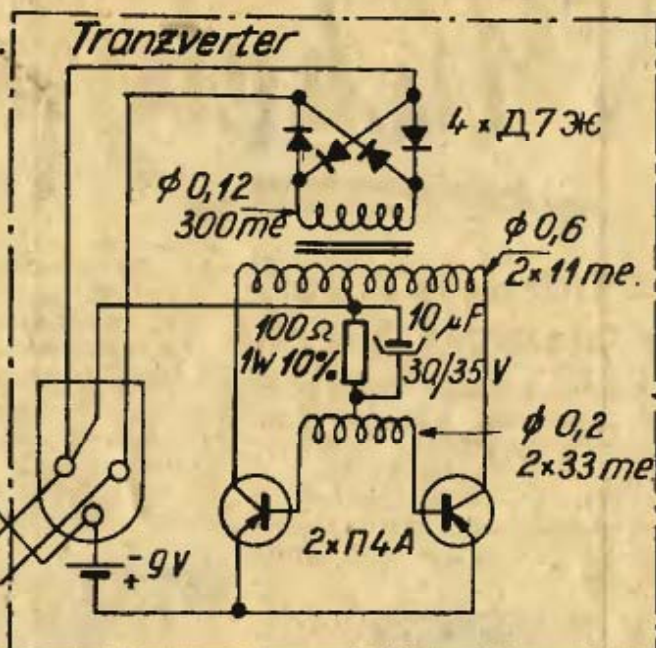
Hálózati üzemeltetésnél a 800 uF, 300 V-os elektrolitkondenzátor a 220 V-os hálózati csúcsértékre, azaz 310 V-ra tölti fel a párhuzamosan csatlakoztatott diódákon keresztül.

Telepes üzemeltetésnél nem használjuk

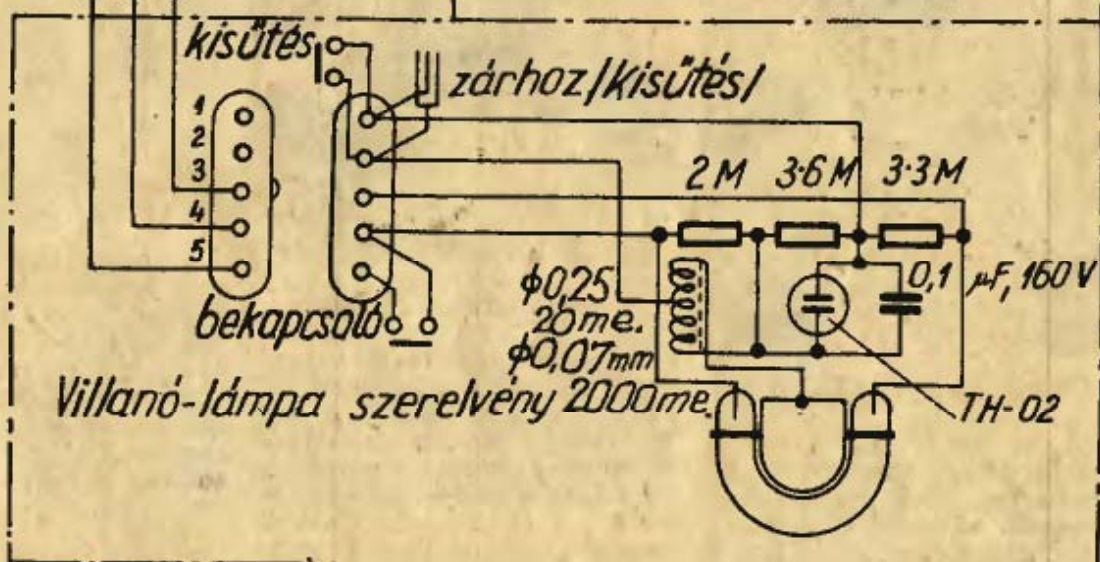
1. ábra. Kondenzátor doboz

2. ábra.

3. ábra.

1. ábra. A kondenzátor-rész kapcsolási vázlat

2. ábra. Tranzverter az egyenirányítóval

3. ábra. A villanófej vázlat. Látható az egységek összekapcsolása

a hálózati zsinórt. A kondenzátor az előbb említett védődiódákon keresztül töltődik fel fordított irányban. Ekkor a hálózati zsinór feszültségmentesítését a parallel kapcsolt hálózati töltő diódák adják záróirányban. A tranzvertent a villanólámpa szerelvényben levő nyomógomb segítségével indíthatjuk. Mind hálózati, mind telepes töltésnél a 3,6 M-on levő feszültség működteti a glimmet, amelynek jelzése után a lámpa villantható. A kondenzátor feltöltési ideje hálózati működtetés esetén 4–5 mp, telepes üzem esetén 6–7 mp.

A tranzverter-doboz szolgál a zseb-elemek tárolására is (2. kép). Ha nem akarunk sok felvételt készíteni, elegendő két db elemet a tartóba tenni, soros kapcsolásban. Ha többet akarunk villantani, akkor 3–3 elemet tegyünk a dobozba párhuzamosan. Ha a polaritás jelzést figyelembe vesszük, akkor a 3–3 elemből álló feszültségek sorbakapcsolódnak. Ez esetben kb. 150–200 felvételt készíthetünk.

A tranzverter kapcsolása közismert, így csak a kapcsolásban alkalmazott félvezetők helyettesítésére adunk tanácsot. A π4 A tranzistorok helyettesíthetők az OC-1016, a Д7Ж diódák pedig a GDK-4 típusú Konverta diódákkal. A D-226 és DBC-6-420 diódák helyettesítésére alkalmazhatjuk a GDK-7 típusú diódákat.

G-1.

Műhelyforgácsok

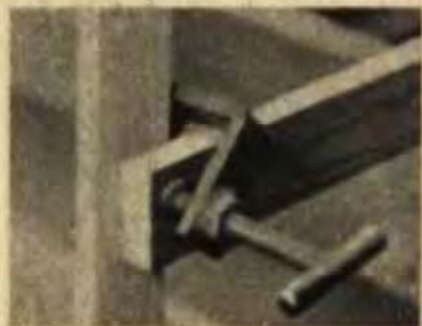
A Csillaghegyi Falpari és Csónaképítő Ktsz-ből

Skobrák János, Fojt János és Dubniczki István »veterán« hajóépítőktől és Demjén Sándor, Villányi Ferenc és ifj. Skobrák János, a csónaképítés »utánpótlásai«-tól kaptuk a hasznos tanácsokat.

Koszorúléc rögzítő

A kétpárevezős kielboot koszorúlécét korábban facsavarral, meg szeggel erősítették az építőállványhoz. Így az állvány is, a lécs is megrongálódott. Most fenyőfából vágják ki a kissé ívelt rögzítő-kallantyút és szárnyas csavarral szorítják meg. Ezzel jobb, gyorsabb a munka.

Szorítóblinccs a motor-csónakváron

Építés közben az állványra tett csónak bordáit facsavar helyett laposvasból készített blinccsel rögzítik az állítófához, amely meghatározza a bordák dőlés-szögét s veie a csónak

Nem találmány. Nem újítás. Űtlet csupán, trükk, apró fogás. A szakmákat forradalmasító új munkamódszerek tövében terem. Műhelyben gyűjtögettük. Szakmunkásoktól kaptuk — barkácsolóknak adjuk.

szélességét. A kisebb vagy nagyobb méretű csónaktes-tek építésekor csak a blinccseket kell áthelyezni.

Satu helyett ékelés

Az evezőlapát megmunkálásakor a lapátnyel sérülés nélkül is rögzíthető. A fenyőfából készített »kalodát« a munkaasztalhoz szegezik és a lapát nyelét ékkel rögzítik. A lapát végét bakra támasztják és úgy gyalulják.

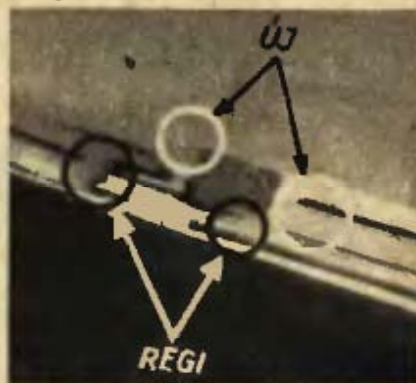
Koszorúléc-csere

A korhadt, törött koszorúléc (merevítő) már nem biztonságos. Ki kell cserélni. A kivágott darab helyére (kb 15 cm hosszú) ferde rálapollással — kaorit enyvvel és csavarral — illesztik az új lécet.

Törött főborda-csere

A legjobban igénybevett rész a főborda (lapáttartó borda). A kivett, sérült darab alapján kirajzolják az újat, kidolgozzák és szegecselkkel meg kapupánt csavarokkal erősítik fel. A csavarokat előzőleg bemá- zolják rozsdagátló festékkel.

Hullámfogó-csere

Gumikajakok felső peremén hullámfogó gátolja meg a víz átcsapódását. A gyakori szétszerelés — rongálja, korhasztja a fát. Az új hullámfogót itt is a régi alapján készítik el. Középen a kötőlemezekre felszegecselik az egyik darabot, a másikat szárnyas csavarokkal erősítik fel, a gyakori szét- és összeszerelés miatt.

Dobos Ferenc

Túra-tanácsadó

Arnyékvető

Nagy hasznát vehetjük a katonai sátorlappból és egy rúdból több formában felállítható arnyékvetőnek. Még eső ellen is megvéd, ha jobb védelmet nem találunk.

Jó szolgálatot tesz vizen való csurgás közben kútbott, kerdő, halászladikon, a teherautó ponyvatető elv alapján elkészített arnyékvető is.

Természetes fridzsider

Könnyen romló élelmiszer részére tanácsos téglalap alakú pincemélyedést készíteni, melyet gallyal fedjük be. A lefedést súllyal rögzítjük, mert különben az étel könnyen az állatok prédája lesz.

Tábori ágy

Remek tábori ágyat készíthetünk, ha 6 db jó erős ágas fára két-két rudat helyezünk. Ha a rudak megfelelő erők, fregoli-kötéssel kényelmes podronypótlást készíthetünk rá. Matracként avar vagy széna a legmegfelelőbb.

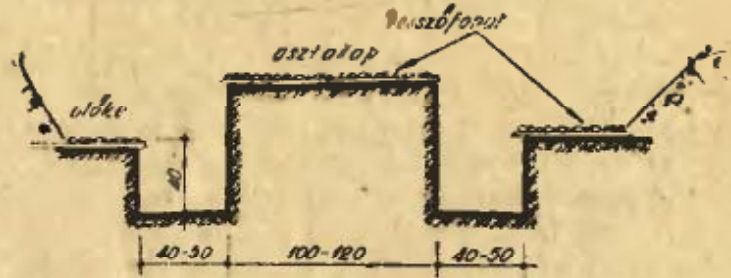
Fogas

A helyi adottságnak megfelelő megoldást választunk.

Földasztal

Hosszabb ideig egy helyben való táborozáskor nagyon jó szolgálatot tesz az alábbi vázlat szerinti földasztal. Asztal lapnak vesszőfonat, vagy kavics, üllőknek gyep-tégla a legmegfelelőbb.

Kajakszivacs

Megduplázzuk kajakunk élettartamát, ha a tisztítás közben az orr és far-résznél megrekedt vizet is felitatjuk egy nyársra húzott szivaccsal.

Tűzhelyek

Az edénytől és a terepviszonytól függően választunk a közölt módzatokból.

Komlóssy Jenő

Házipatika

Különösen a vakációban, illetve a nyaralásban jó szolgálatot tehet az éppen kéznél levő gyógyszer és kötszer. Ehhez azonban elzárhatóság (gyerekek elől) keveredésmentesség, tiszta tárolási lehetőség szükséges, vagyis készítenünk kell egy célszerű gyógyszer- és kötszerládát, furniáremezből lombfűrész munkával.

A háromszínű dobozban 10 előlső kisebb és 4 oldalsó hosszabb fiókot készíthetünk (B-B, B₁-B₁ metszet) fent pedig 9 folyadékos és 9 porüveget helyezhetünk el (A-A metszet). A fiókok és az üvegek számát tetszés szerint módosíthatjuk is. Össze lehet szedni Erigonos üvegeket (a ládaméretet ehhez adtuk meg) vagy más lehetőleg jól zárható és csavaros — orvosságos üvegeket. A második sorba szélesszájú üvegdugós, vagy csavarfedeles porüvegeket szerezzünk be.

Az üvegek javasolt tartalma: első sor: sebbenzin; alkohol; sebolaj; jód; borvíz; glicerin; sterogénol; sósborszesz stb., második sor: ultraseptylpor; hintőpor; káliumhipermangán; keserűsós; lábsós; szódabikarbóna; izzadás ellen stb.

Az üvegek előtti szabad rekeszben kötszereket, vatát, ragtapaszt helyezünk el.

A fiókokban az alábbiak szerint csoportosítsuk a gyógyszereket. Első felső sor: Látlehúzó (Germicid, Kalmopirin stb.). Fájdalomcsillapítók (Dolor, Istopirin, Antineuralgika stb.). Nyugtatók (Legatin stb.). Elénkítők (Koffein, Koffka). Gyulladás ellen (Szuperseptil, Triaseptil stb.).

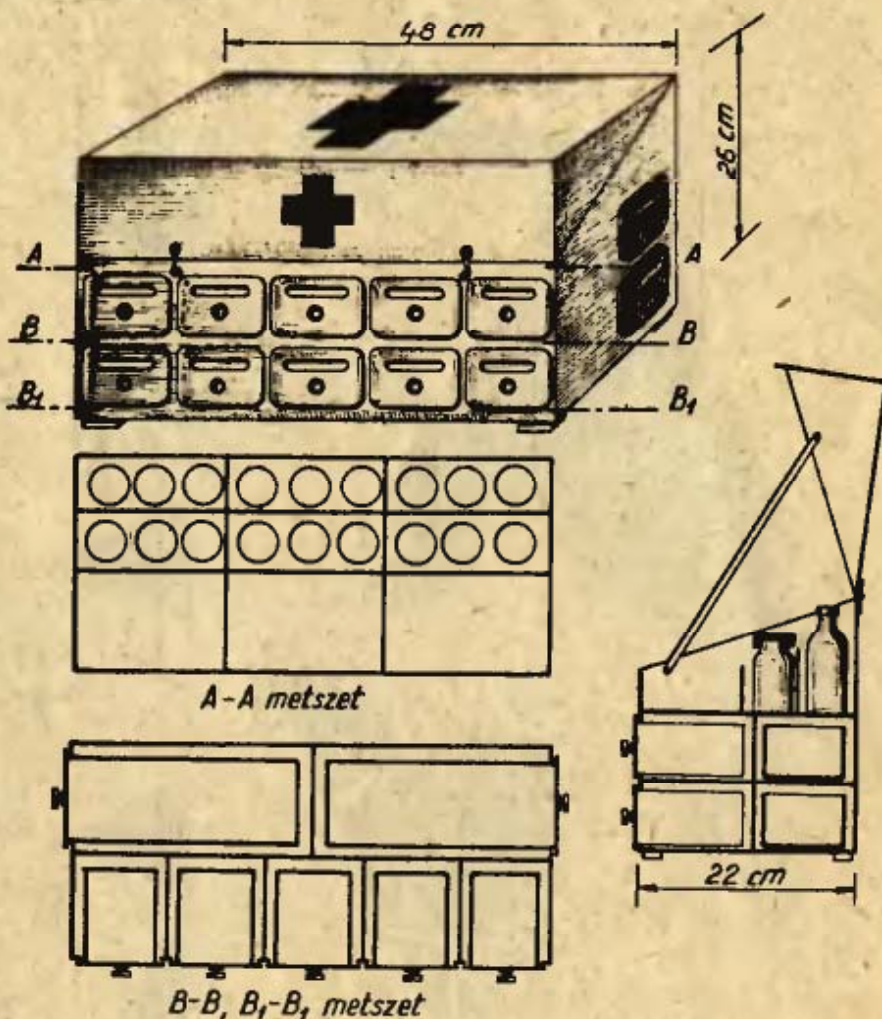
Első alsó sor: Has- és gyomorfájás elleni szerek (Neocarbon, hashajtók stb.). Nátha, köhögés elleni szerek (torokfertőtlenítő, Nap-hazolín stb.). Kamilla tea; Hársfa tea; Gyógy tea keverék.

A két oldalról nyíló 4 hosszú doboz egyikébe vitaminokat, erősítőket, a másikba kenőcsöket, vaselinokat, a harmadikba az eddigiekhez be nem sorolható egyéb gyógyszereket helyezhetjük el, a negyedikbe eszközö-

ket, mint pl. gézoló, szemcseppentőt, szálkacsipeszt, gyógyszerkanalat rakjunk.

A fenti felsorolás javaslat. (A megjelölt gyógyszerek közismertek, orvosi recept nélkül kaphatók). Speciális szükséglet szerint a csoportosítást módosítani lehet.

A dobozokra ráírjuk a tartalmat. Az elkészítésnél arra törekedjünk, hogy a fiókok és a tető jól és permentesen zárjon. Az elkészítés után fehér olajjal fessük be, vagy a természetes színt megtartva, kopár lakkal vonjuk be. Elláthatjuk füllel vagy fogantyúval. Szegő Lajos

TÜKRÖM — TÜKRÖM

— Strandra — utazáshoz —

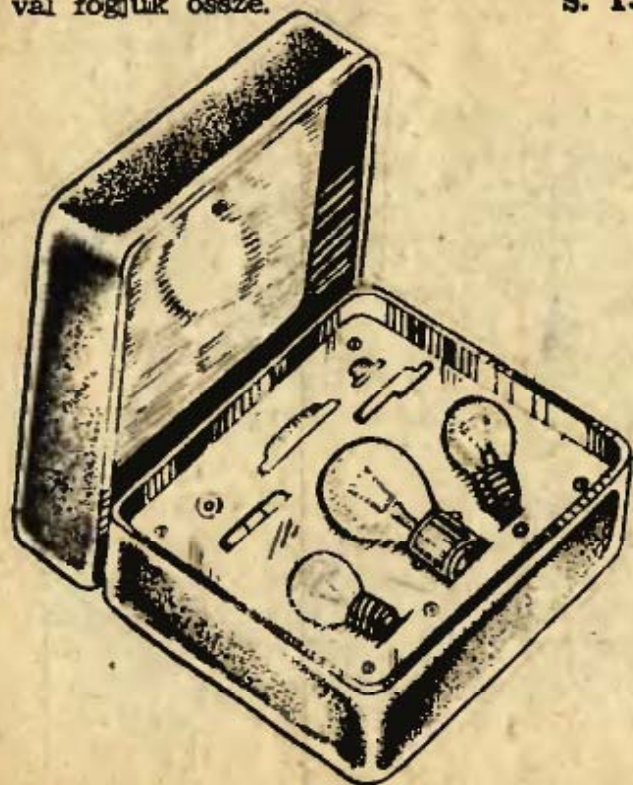
A függőnytartó belső, vékonyabb csövet egy lábason óvatosan meghajlítjuk. A felhajlított végét 2–3 cm hosszúságban elvágjuk és erre húzzuk majd a függőnytartó pálcá vastagabb (külső) részét. Ugyanezt a darabot erősítjük a tükrőhöz is. A tükrő fémkeretéhez forrasztjuk vagy bilincseljük. (Ragaszthatunk a hátsó keménypapírra egy kis facsomagot és ahhoz csatlakoztathatjuk.)

Utazásnál vagy használat után szét-szedhető. Csépes Gyula

MŰSZERDOBOZ — autósoknak

Készítünk réteges- vagy fémlemezéből. A dobozba műanyag betétlapot teszünk, amelyen az izzók részére nyílásokat készítünk. A műanyaglapot 2–4 db M3-as csavarral rögzítjük a doboz alsó részébe. A doboz felső részét kipárnázzuk (textília, vatta). A vattatömés alapja igazodjék az egyes izzók, biztosítékok stb. alakjához, így a rögzítés biztosabb lesz. A dobozt belsőgumiból kivágott karikával fogjuk össze. S. T.

SZERELVÉNYDOBOZ a Panni-robogóra

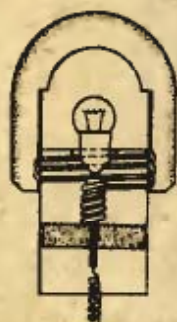
A baloldali homorú szélvédőre készítettem egy három sarokvassal nyíló fedőt. Az így nyert helyen tárolni tudom a tartalékfelsőt, kötszert, pumpát, sőt még az esőkabátot is. Puskás László

VILLOGÓ a kormányvégen

1. ábra

2. ábra

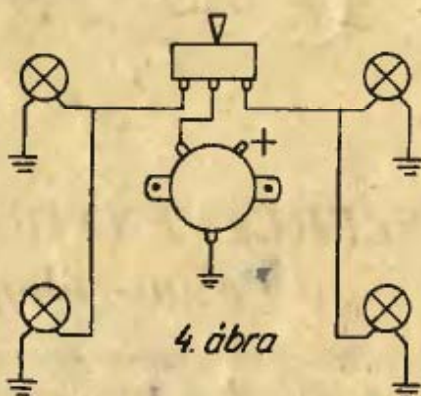

3. ábra

Előli is, hátul is jól látható a kormányvégekre felszerelt irányjelző villogó (1. ábra).

Az egyik érintkező

Vegyünk 2 darab 3 cm hosszú rézcsövet, amely a kormányba szorul. Erre a csőre ritka menetet vágunk 1–1,5 mm hosszan, vagy ráforrasztunk és menetszerűen körbehajtunk egy rézdrótot. (2. ábra). Két rézlemezbe — a cső átmérője szerint — bajonettfoglatot fúrunk és ezt is a csőbe forrasztjuk (3. ábra).

4. ábra

A másik érintkező

4 cm hosszú 2 mm $\varnothing$ -jű rézhuzalra 1 cm hosszú rézcsövet húzunk, amelynek végére akkora rézlapocskát forrasztunk, hogy a bajonettfoglatat nyílásán beférjen.

A rézrudat műanyag (dentachril) dugóban elszigeteljük a külső csőtől. Az égő érintkezésére készült kis rézcső, a ráforrasztott lappal, rugó segítségével biztosítja az érintkezést. Az égők húzalozását a kormányon fűrt 2 darab 3 mm átmérőjű furaton keresztül kötjük be.

A bura

A villogó dentachril buráját pirosra festjük. A körtefoglatat menetes részére viaszból kimintázzuk a villogó buráját. Erőből gipszmintát veszünk. A körte helyére nagyságának megfelelő viaszkúpot rakunk. A két fél gipszblokkot vízbe áztattuk és a foglatat menetes részét vékonyan bevonjuk, hogy a dentachril ne ragadjon rá.

A megkevert dentachril belehelyezzük a blokkba, vigyázva, hogy a foglat az eredeti helyén maradjon. A gipszblokkokat összeszorítjuk és mindaddig úgy tartjuk, míg a dentachril meg nem keményedik. Ekkor a foglatot kicsavarjuk belőle és kiszedjük a felesleges viaszt. A kicsavarás előtt enyhén felmelegítjük.

Az égőket elhelyezzük és — a burát visszacsavarva — a 4. ábra szerint bekötjük és a kormányba szorítjuk.

A hátsó villogó lehet a sárvédőre szerelt 2 Panni hátsólámpa, vagy egy 25 forintos hátsó irányjelző.

Horányi Ervin
Príbék Béla

Új szakkönyveket ajánlunk:

- Lukácsné-Tarjáné: VIDAM MATEMATIKA. Bűvészkedések számokkal, kártyával, gyufával, dominóval. Kötve . . . . . 11,—
- Seldi Ambrus: BETONMUNKÁK. A »Lakóházépítés« sorozat következő kötete. Kötve 18,50
- Tömösy M. Jenő: GÉPJÁRMŰ VILLAGOSSÁGI HIBAKEZESÉS ÉS JAVÍTÁS. 4. átd. kiadás. Kötve . . . . . 45,—
- Páldy-Tarján: GÉPRAJZ. Rajzeszközök használata, síkmértani és ábrázoló mértani alapismeretek, speciális gép rajzi ismeretek, alap-

- fokon. Fűzve 20,50. Kötve . . . . . 24,—
- Szini István: MECHANIKAI MŰSZEREK. Hossz-, szög-, nyomás-, mennyiség-, hőmérséklet-, fűtőértékmérés eszközei, számláló-szerkezetek, indikátorok, füstgáz-elemzők, nedvesség-, stb. mérők. Fűzve . . . . . 20,—
- Sztróckay-Bori: SZAZ ELEKTROTECHNIKAI KÍSÉRLET. Fűzve 6,10
- W. Trusz: RÁDIÓJAVÍTÁSI ABC. Fűzve . . . . . 14,—

Beszerezhetők az Állami Könyvterjesztő Vállalat könyvesboltjaiban és az üzemi könyvterjesztőknél. Postai rendelés a szalboltól: Táncsics Könyvesbolt, Budapest, VII., Lenin körút 17. Ötven forint felett a szállítás portómentes.

AMATŐR

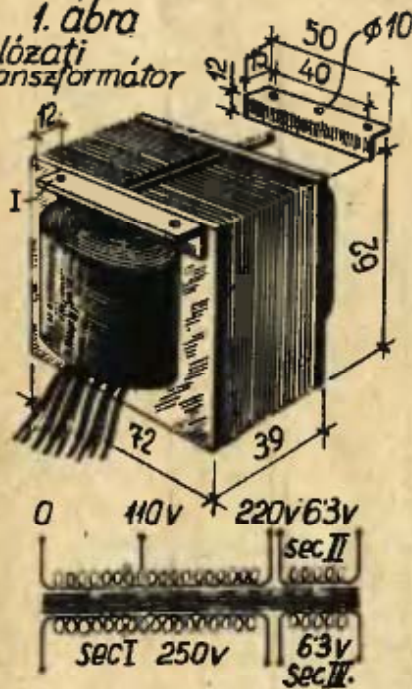
I.

Magnó

Szovjet eredeti után megfelelő hazai alkatrészek helyettesítésével dolgoztuk ki a magno házi technológiáját. A közlésre kerülő dokumentáció olyan részletes lesz, hogy kevés gyakorlattal rendelkező olvasóink is el tudják készíteni.

Folytatásos cikkünk első részében egyrészt a hálózati és kimenő transzformátor adatait és rajzait közöljük, mivel ezek munkáigényesebb darabok és több idő kell elkészítésükhöz; másrészt megadjuk az elektromos anyagjegyzéket, hogy legyen idő a beszerzésre.

1. ábra
Hálózati transzformátor

A hálózati transzformátor
(1. sz. ábra)

Szükséges vaskeresztmetszet 9—12 cm²

Primer 723 me $\varnothing$ 0.30—110 V-ig

Primer 663 me $\varnothing$ 0.25—220 V-ig

Sec. I. (anód) 1 X 12.50 me $\varnothing$ 0.15

Sec II. (fűtés) 42 me $\varnothing$ 0.9 z

Sec III. (izzó) 42 me $\varnothing$ 0.5 z

2. ábra
Kimenő transzformátor

A kimenő transzformátor
(2. sz. ábra)

Szükséges vaskeresztmetszet 2.5—3 cm²

Primer 2800 me $\varnothing$ 0.12 z + s 5

Sec. 90 me $\varnothing$ 0.4 z

A trafo a 150 mm $\varnothing$ -jú lapos permanens hangszóróhoz illeszkedik.

ANYAGJEGYZÉK Ellenállások

R1 = 240 KOhm, 0,25 W

R2 = 3 KOhm, 0,25 W

R3 = 50 KOhm, 0,25 W

R4 = 240 KOhm, 0,25 W

R5 = 240 KOhm, 0,25 W

R6 = 470 KOhm, potencióméter

R7 = 20 KOhm, 0,25 W

R8 = 36 KOhm, 0,25 W

R8 = 24 KOhm, 0,25 W

R10 = 24 KOhm, 0,25 W

R11 = 12 KOhm, 0,25 W

R12 = 50 KOhm, 0,25 W

R13 = 680 KOhm, 0,25 W

R14 = 2,2 KOhm, 0,25 W

R15 = 680 Ohm, 1 W

R16 = 20 KOhm, 0,5 W

R17 = 100 Ohm, 0,25 W

R18 = 300 Ohm, 2 W

R19 = 470 KOhm, 0,25 W

R20 = 100 KOhm, 0,25 W

(8 darab)

Kondenzátorok

C1 = 20 MF 400 V

C2 = 20 MF 400 V

C3 = 420 pF

C4 = 10 nF

C5 = 20 nF

C6 = 1 nF

C7 = 6 nF

C8 = 1 nF

C9 = 2 nF

C10 = 2 nF

C11 = 510 pF

C12 = 150 pF

C13 = 68 nF

C14 = 2 nF

C15 = 20 MF 400 V

C16 = 20 MF 400 V

C17 = 50 MF 30/35 V

C17 = 50 MF 30/35 V

C17 = 50 MF 30/35 V

C17 = 50 MF 30/35 V

C17 = 50 MF 30/35 V

C17 = 50 MF 30/35 V

C17 = 50 MF 30/35 V

C17 = 50 MF 30/35 V

C17 = 50 MF 30/35 V

C17 = 50 MF 30/35 V

C17 = 50 MF 30/35 V

A nem jelzett kondenzátorok 250 V üzemi feszültségűek. G—1

(Folytatjuk)

Az év első hónapjában Pécsen országos tapasztalatcserére gyűlt össze 17 megye ezermester-mozgalmának küldöttsége, hogy első ízben vegyék számba a mozgalom országos problémáit. A kétnapos tanácskozást NYILATKOZATUKBAN summázták. A NYILATKOZAT-ot lapunk Barkácsfórumában közzétettük, nyilvános megvitatás végett. A NYILATKOZAT-ra érkező megnyilvánulásokat pályázatként rangsoroljuk és az eszmecsere zárócikkével egyidejűleg jutalmazzuk.

MIT MONDANAK A MEGYEI TANÁCSOK IPARI OSZTÁLYVEZETŐI?

A Veszprém megyei Tanács VB ipari osztályvezetője, megyéje ezermesterklubjainak működési szabályzat tervezetével szolt hozzá a NYILATKOZAT eszmecserejéhez. Ezúttal a veszprém megyei működési szabályzatra érkező észrevételeket közöljük néhány megyei tanács ipari osztályvezetőjének tollából.

KOVÁCS ENDRE OSZTÁLYVEZETŐ, SOMOGY MEGYE TANÁCSA VB

Az ezermesterklubok tudatos szervezését szükségesnek tartjuk. Két szervezési feladatot látok leginkább elsőrendűnek. Mindkettőre keressük a megfelelő módszert. Általában a kisközségek azok, amelyekben a lakosság alapvető szolgáltatási igényei nincsenek kielégítve. Hol működjék az ilyen ezermesterklub, ha nincs művelődési otthon, vagy ha van is, kicsi? Hogyan biztosítsuk az ezermesterklub tagjainak technikai képzését? Ugyanis falvainkban mindjobban tért hódítanak az elektromos háztartási gépek, házi megjavításukhoz bizonyosfajta szakértelem kell. A való helyzet az, hogy a háztartási gépek javítására sok esetben még a környező községekben sem lehet hozzáértő

embert találni. E két feladat jegyében foglalkozunk az ezermester klubok szervezésével megyénkben és szívesen vennénk a veszprémiek mellett más megyék tapasztalatait is.

KISS ALBERT OSZTÁLYVEZETŐ, BORSOD-ABAÚJ-ZIEMPLEN MEGYE TANÁCSA VB

Az ezermester klubok szervezésének gondolatát, illetve a mozgalom összefogását helyes és célszerű kezdeményezésnek tartjuk. A tanácsi szervek — ezek között az ipari osztályok — támogatása a mozgalom gyorsabb és megfelelőbb irányba való kifejlődését feltétlenül elősegíti. A veszprémiek működési szabályzat - tervezetét tanulmányoztuk és egyetértünk vele. Az iparpolitikai célkitűzések megvalósítása megyénkben is — különösen a kislélekszámú községekben — több akadályba ütközik. Ezzel összefüggésben nagy jelentőséget tulajdonítok az ezermesterklubok és szakkörök szervezésének és támogatásának mind anyaggal, mind szakmai ismeretekkel. Szükségesnek tartjuk, hogy e mozgalom megyei eredményeivel a jövőben behatóbban foglalkozzunk.

PINTÉR DEZSŐ OSZTÁLYVEZETŐ, SZOLNOK MEGYE TANÁCSA VB

Úgy látjuk a VB népművelési csoportjával együtt, hogy a Veszprém megyei módszert nálunk más változatban célszerű megvalósítani. Megyénk struktúrájára ugyanis nem a kisközségek a jellemzőek. Részen ebből is következik, hogy a helyipari és javító szolgáltatások kielégítik a lakosság alapvető szükségleteit. Emellett termelőszövetkezeink műhelyei a tsz. műszaki igényeit többé-kevésbé ugyancsak kielégítik. Ezekből következően nálunk elsősorban a mezőgazdaságot szolgáló szakköri tevékenység kerül előtérbe. A kifejezetten ezermester klubok szervezése azokban a községeinkben célszerű, amelyekben egyprofilú szakkör (rádió, motoros, kézimunka stb.) megszervezésére nincs reális lehetőség. Azokban a községekben viszont, amelyekben van néhány különleges érdeklődésű ember, célszerű, ha ők az iskolai politechnikai oktatáshoz kapcsolódnak. Mindezek mellett szükségesnek tartom, hogy a hasznos barkácsolástól elütő kontárkodás formái ellen felépünk.

SÁNDOR JÓZSEF OSZTÁLYVEZETŐ, SZABOLCS-SZATMÁR MEGYE TANÁCSA VB

A veszprém megyei ezermesterklub mozgalom működési szabályzat tervezetét tanulmányoztuk és helyesnek találtuk. Álláspontunk az, hogy az ezermesterklubokat a felnőtt lakossággal és a fiatalokkal közös koncepcióban kell szervezni. Ugyanekkor hasznosnak tartjuk a művelődési házak mellett az iskolai ezermester klubok létrehozását is, a politechnikai oktatás előkészítéseként, illetve kiegészítéseként. Megyénk ezermesterklub mozgalomának fellendítésére a művelődési osztállyal készített előterjesztésünket a végrehajtó bizottság napirendre tűzi.

FELHÍVÁS

a megyei népművelési tanácsadókhoz!

FELHÍVJUK A NÉPMŰVELÉSI TANÁCSADÓK SZÍVES FIGYELMÉT AUGUSZTUSI LAPSZÁMUNKRA. MEGFELELŐ ÚTMUTATÁST TALÁLNAK MAJD BENT AZ ŐSZI EZERMESTER KLUBVEZETŐ TANFOLYAMOK TARTALMI ÉS MÓDSZERTANI LEBONYOLÍTÁSÁRA. SZÍVESEN ÁLLUNK RENDELKEZÉSÉRE VALAMENNYI NÉPMŰVELÉSI TANÁCSADÓNAK: KÍVÁNSÁGUKRA MEGKÜLDJÜK EGY KÉTHETES TANFOLYAM TELJES ELŐADÁSSOROZATÁT ÉS MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓJÁT. (A szerk.)

A Vegyipari Dolgozók Szakszervezete Almásfüzöttől Tímföldgyár Bizottsága leveléből:

A politechnikai szakkör beindításához nagy segítséget kaptunk az Almásfüzöttől Tímföldgyártól: helyiséget, szerszámokat, esztergapadot, köszörűgépet, fűrőgépet. Emellett a művelődési ház költségvetéséből igyekeztünk az anyagi fedezetet előteremteni. Sok szerszám előkészítését a szakkör éves tematikájába építettük bele. Már két tanműhelyünkben dolgoznak mintegy negyvenen. Az első évfolyam a vasas szakmáé, a második a fémegmunkálásé. Az elmúlt év folyamán három megyei kiállításon szerepeltünk és vagy 150 kiállítási tárggyal jelenleg is rendelkezik szakkörünk. Korábban a SZOT budapesti kiállításán jutalmazták tárgyainkat oklevéllel. Szakkörünk munkáját éves munkaterv alapján végezzük. A megmunkálásra váró anyagokat fénymásolt méretezéssel, műszaki rajzzal készítjük el. Szerencsésnek mondható egész technikát szakköri tevékenységünk szempontjából, hogy igen komoly és lelkiismeretes szakmunkásokat tudunk megnyerni szaköreink vezetésére: Szeghalmi Ferencet, a Tímföldgyár gépműhelyének univerzális esztergályosát és Bokor Gyulát, a Tímföldgyár gépműhelyének lakatos csoportvezetőjét. Gondot fordítottunk arra is, hogy azok a nyolcadik osztályos tanulók, akik szakköreinkben hosszabb ideje működtek, és a vasas szakma iránt érdeklődtek, elhelyezést nyerjenek Tímföldgyárunkban ipari tanulóknak. Mestereink elmondották nekünk, hogy szinte hihetetlennek tűnik, mennyivel igényesebbek és mennyivel többet tudnak, mint hasonló korú ipari tanuló társaik, akik nem vettek részt a szakköri munkában.

MÁRKUS LÁSZLO
kultúrigozgató

SZÖKŐKÚT

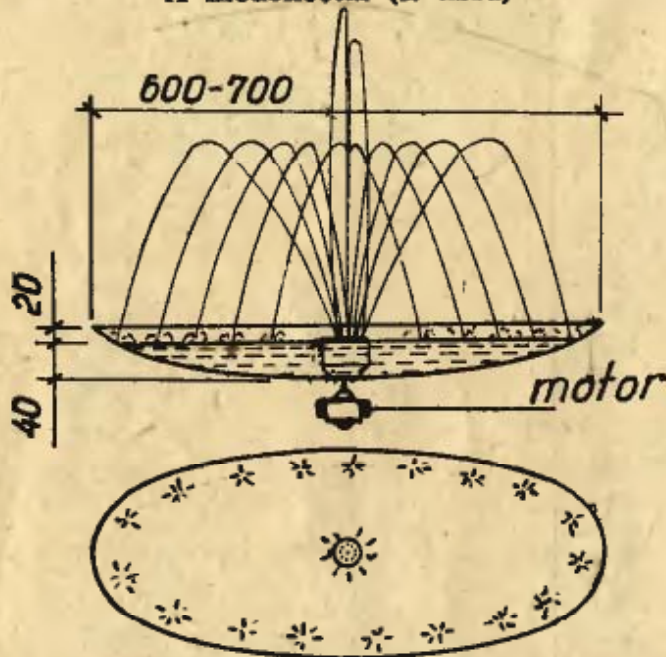
SZOBÁBAN – KÉRTBEN

(Lásd a 2. borítót.)

Nemcsak hasznos légkondicionáló berendezés, hanem dísz is szobánknak a néhány liter vízzel működő szobai szökőkút. Variálható akváriummal és szobanövényekkel.

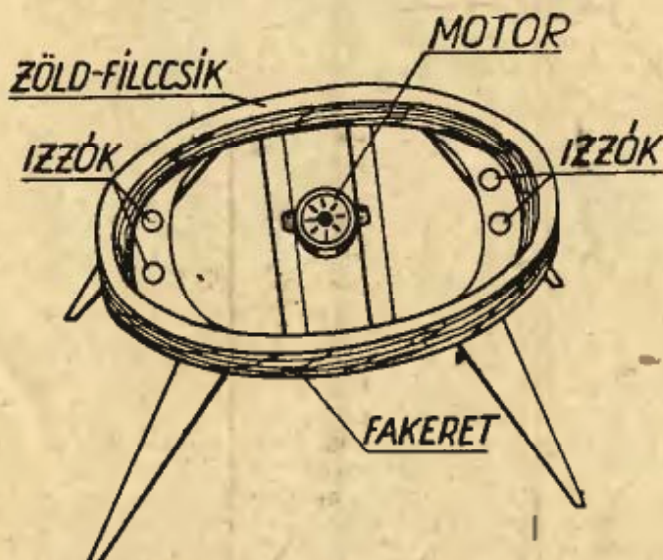
— az ovális tál tengelyének metszéspontjában legyen, hogy a szívófejet központosan tudjuk majd elhelyezni.

A medencetál (1. ábra)

1. ábra. A szobai medencetál szórófejének lyukait úgy fúrjuk ki, hogy a vízszugárak visszahulljanak a táliba

4–6 mm vastag, lehetőleg színes plexi-lemezt lágyítással kagylóformára alakítunk. Legnagyobb mélysége — 60–70 mm

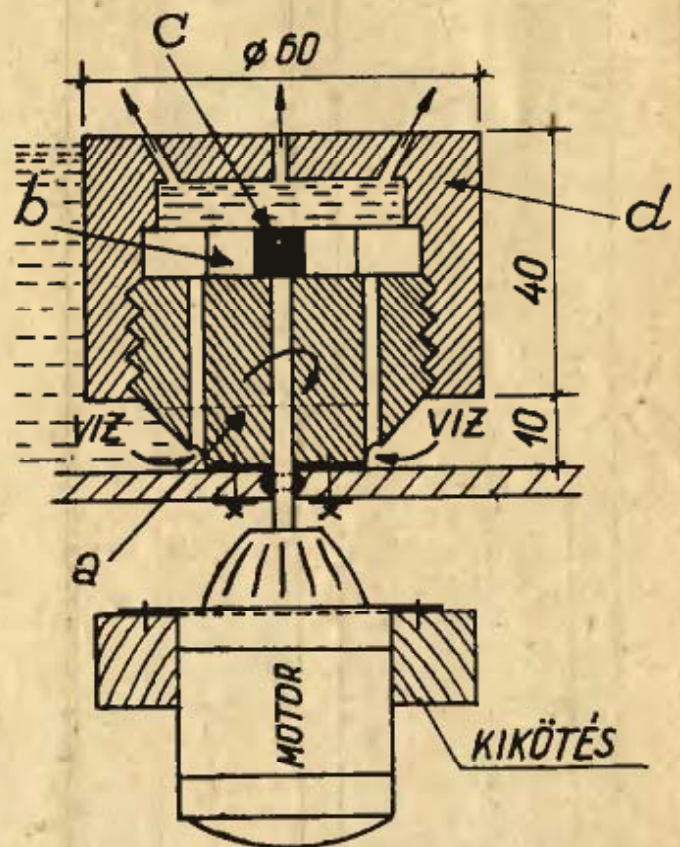

2. ábra. 45 cm magas lábbal ellátott fakeretre ültetjük a plexitálat

A láb (2. ábra)

A medencetál alá ovális vagy kör alakú fakeretet készítünk, s négy »túsarkú« lábat ékelünk bele. A szökőkút akkor igazul, ha színesfényű megvilágítást kap. Ezért a keret alá — két oldalon — égőfoglalatokkal egy-egy kifialakú lemezt csavarozunk fel. A meghajtómotor számára két keresztmerezítőt erősítünk, a kis-tengely irányában. Csiszoljuk és natúr színben lakkozzuk.

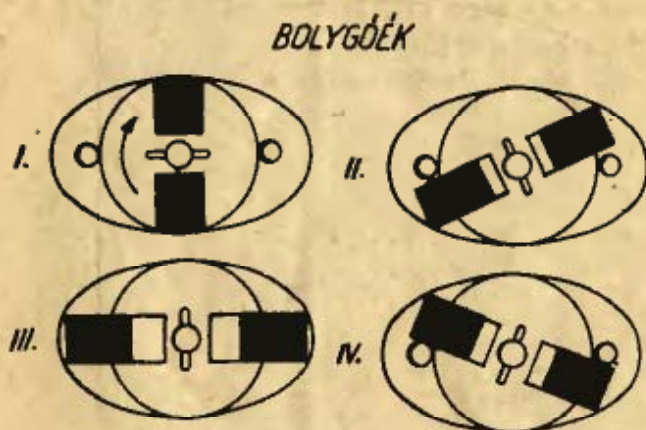
A keverőfej (3. ábra)

3. ábra. A műanyagból készült keverőfej: a = szívótöke, b = pumpatányér, c = bolygóék, d = záróanya (hollender)

Műanyagtömbökből esztergáljuk ki és szívótökéjét gumialátéttal és gyűrűvel a plexikagylóhoz erősítjük. A tőke közepontján fúrt (Ø2–3 mm-es) lyukon nyújtjuk fel a motor fő tengelyét. A fő tengelyhez átmenő ékkel rögzítjük a pumpatányérra. Ez egy korongalakú, átlós irányban két helyen szögletesen felnyitott, 5 mm

vastag műanyaglemez, amelynek nyílásába ugyanilyen vastag téglalap alakú bolygóékeket szerelünk. A forgás következtében az ékek ki akarnak szabadulni fészkekből, de az ovális pálya állandóan visszakényszeríti őket. (4. ábra). A legkülső, Ø80 mm-es záróanya (hollender) keverőtere alatt kiképzett perem pedig függőleges irányú kilengés ellen óvja az ékeket. A gyors forgás következtében, a dugattyúszerűen működő ékek mögött szívás, előttük pedig nyomás (kompresszió) keletkezik. Ezért a két szívótorkon közlekedő víz a szűrőfej 1–2 foknyi szög alatt fűrt nyílásain át a magasba lövell. A me-

4. ábra. A pumpatányér és a bolygóékek működése forgás közben

denoetái méreteinek megfelelően úgy kell tehát felhívni a szűrőfej vízszintes felületét, hogy a szökő víz sugar visszahulljon a kagylóba. A középső lyukat mérőlegesen, valamivel nagyobb méretűre fúrjuk.

A rögzített szívótorkén átdugjuk a motor főtengelyét és a bolygóékes pumpa beállítása után, utoljára csavarozzuk fel a záró szűrőfejet. A láb keretére, ahol a medencetállal érintkeznek, fűtőcsövet teszünk, belehelyezzük a kagylót és a motortartó merevítőket felcsavarozzuk a keretre. A kábeleket bármelyik lábon levelezhetjük.

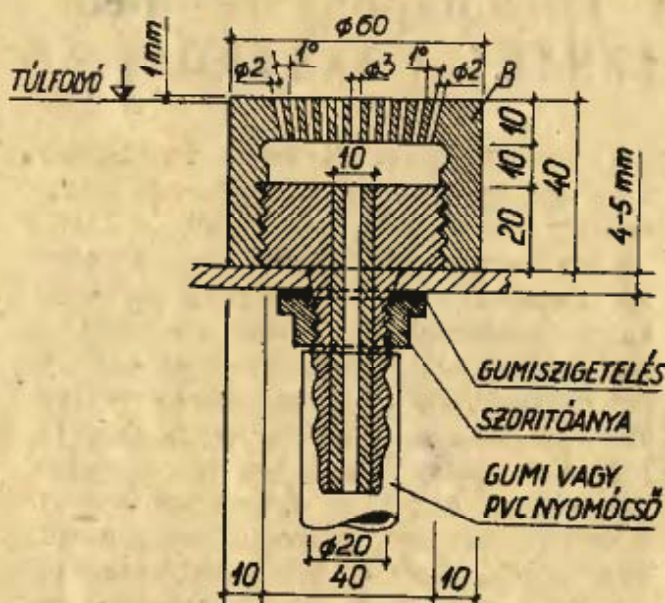
Emeli a hangulatot, ha csobogó vizét váltakoztatott színű égőkkel világítjuk meg.

A kertben

Szabadtéri szökőkutat a virágoskertben építhetünk. A locsolásra szánt vizet — emelt tartályból — vigyük először a szabadtéri szökőkút szűrőfejébe. A medence oldalán elhelyezett túlfolyónyílást 1–2 mm-rel állítsuk lejjebb, mint a szűrőfej nivóját. A túlfolyón lecsurgó vizet — kis csatornákon elvezetve — a kert öntözésére használjuk fel.

Ceméntből vagy műanyagból, ízlésünknek megfelelő medencét készítünk. Középen aknát hagyunk, amelyen a nyomócsövet vezetjük fel. A zárófej felcsavaro-

zása után — gumiszigeteléssel — plexi vagy rézlemezzel szigeteljük el az aknát. A lemezre szerelt szűrőfej fix beépítésű, forgórésze nincs, alsó bevezetőcsővéhez gumicsődarabbal csatlakozunk a nyomócső végéről. A víz nyomás alatt érkezik, a ferdén fűrt Ø 2–3 mm-es lyukakon felfelé szökik és visszahull a medencébe. (5. ábra)

5. ábra. A szabadtéri szökőkút szűrőfeje

Műanyagmedence

A tartályból a medence aljáig húzódó nyomócsövet vas-, gumi vagy műanyagcsőből építhetjük. Ha műanyagcsövet használunk, árkot készítünk számára és selejttéglával vagy cementlapokkal földjük le, aztán lapátoljuk rá vissza a földet.

A medencét agyagból (sárból) készítjük el, hideg vassal simítsuk le. Mielőtt kiszáradna, húzzunk rá ráncmentes cellofánt. Ez lehet több darabból is, itt csak elválasztó szerepe van. A cellofánra zsák, vagy lenvásznat borítsunk, kevés átfedéssel. Vásároljunk a MATERIAL KTSZ-től (XX. ker. Határ u. 61. sz.) poliészter és 10%-os edzővel felhígítva, ecsettel rétegesen kenjük fel a vászonra. Az első kenés után jelentkező paraffinkicsapódást csiszolóvászonnal távolítsuk el, majd 1–1 napi száradási idő beiktatásával hordjunk fel 3–5 műanyagréteget.

Amikor kész, kellemes, világoskék pasztellszínre fessük Walkyddal.

Díszhalat és víznövényeket csak akkor telepítsünk bele, ha elegendő mélyre építettük a medencét. Barna Mihály

Csodá! OTLETVERSENY

Tűző napon — esőben ERNYŐT A BABAKOCSIRA

A kis költséggel és kevés fáradsággal készített ernyő óvja kislányomat a tűző naptól, szélről és ha kell esőtől.

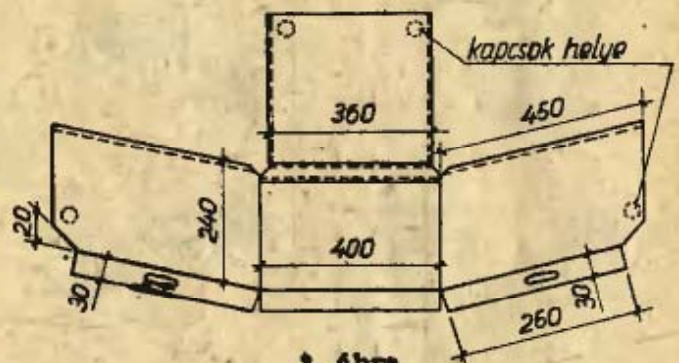
Az 3 mm-es gömbvasból készült keret (függönyrúd volt) 2 mm-es csavarokkal és szegecsekkel erősítettem össze. A hajlításokat egy francia kulcs és egy kalapács segítségével készítettem. Az íveket egy rossz szék lábára hajlítottam rá. A lyukak fúrása is kész lett 2-3 óra alatt kézfűróval. A fül 3 mm-es laposvasból készült, a kerethez szegecseltem, hogy jól felfeküdjék, a gömbvasra lapot reszeltem.

A kocsi csövázára egyszerű laposvas bilincsel erősítettem fel a keretet. Az összeállítást a keret két darabjának, a búj-

TEX boltban kaphatók) melyet a támlához 3-3 apró szeg erősít, ellendarabját a huzathoz varrjuk.

(2. ábra) Faoldallapra a 2-es azámú la-

3. ábra

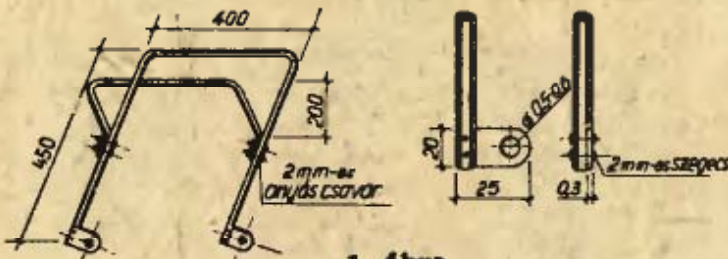
posvas elhagyásával 2 facsavarral szerelhetjük fel. A két laposvasat összefogó anyáscsavarok legalább 4 mm-esek legyenek.

(3. ábra.) A rajz szerinti helyeken búj-
tatókat kell készíteni a keret részére. Az első búj-
tató szélességét olyan nagyra készí-
tjük, hogy a kerethez szegecselt fül is
átférjen rajta. A búj-
taton egy-egy ovális
lyukat kell készíteni a keret darabjainak
összeerősítésénél. A szaggatott vonalak
jelzik az összevarrást. A többi oldalt
szegjük be.

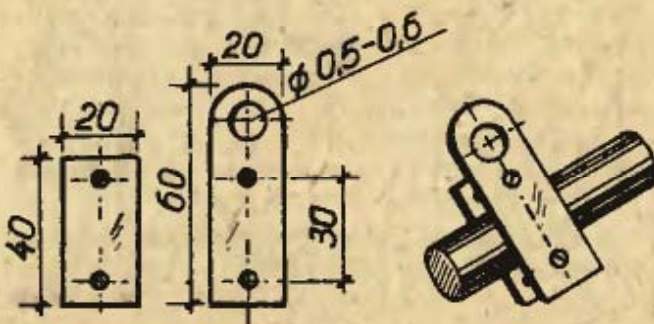
4. ábra

A keretre szegecselt fülben és a bilincsen levő furatokban 5-6 mm-es csavart és hozzávaló szárnyas anyát teszünk, (4. ábra) ezzel erősítjük össze (a csavar lazításával az ernyő lehajtható).

1. ábra

tatóba való befűzésével kezdjük, majd ezután csavarozzuk össze a darabokat. (1. ábra.) A huzatnak a támlához való erősítése 4 db nagyméretű patentkapocscsal történik, (ilyenek bármelyik RÖL-

2. ábra

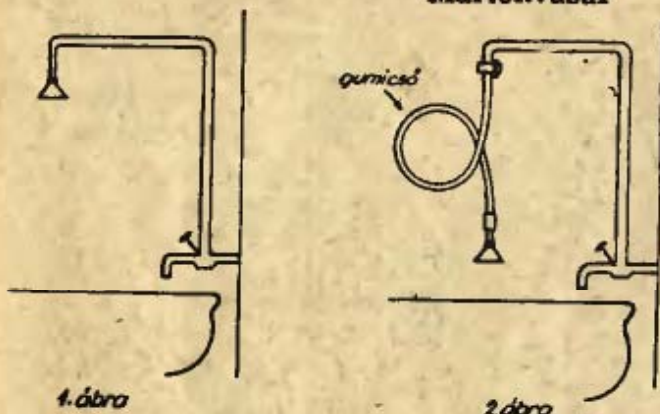
A bilincsnek a csővázra való szerelésekor célszerű a csőre 1–2 réteg szigetelőszalagot tenni, hogy a bilincs ne csúszkálhasson.

Nemes György

KÉZI ZUHANYOZÓ

Az álló zuhanyozó szárát lecsavarjuk, s helyette gumí-, esetleg műanyagcsövet erősítünk a cső vége és a szórófej közé szorító bilincsel. A szórófejbe egy 1000 mm hosszú csőcsonkot csavarozunk s ahhoz csatlakoztatjuk a gumí (műanyag) csövet.

Dr. Barabás Zoltán
Martonvásár

1. ábra

2. ábra

1. Fürdőszoba-kályha merev zuhanyozója
2. Az átalakított, gumicsővel meghosszabbított zuhanyozó

TEPSI-FOGÓ

Nem égetik meg kezüket a háziasszonyok, ha tepsí-kiemelőt készítünk nekik.

A fogó anyaga 20x3 mm-es laposvas, a középső rugózó része használt fémfűrészlap. A fűrészlapot melegen hajlítjuk és lyukasztjuk, s szegéccsel erősítjük össze.

A fogó használata; a hosszabbik kétágú részét a tepsi alá nyomjuk, a rövidebbet a szélébe akasztjuk és összenyomva emeljük ki a tepsit. Ha nehéz tartani a tepsit, egy rövidebb darabbal támasztjuk alá.

Magyar Sándor

LEGYEK ELLEN — MELEG ELLEN Hűthető — fedett zsúrkocsi

Mérete: 50x50x50 cm. Anyaga: 10x10x2 mm-es szögvas, vékony fémháló, ø 8 mm-es gömbvas és 0,75–1 mm-es vaslemez.

A keretet szegéccsel erősítjük össze, a gömbvaslábakat ráhegesztjük vagy helyettük kis gumikerekeket alkalmazunk. A keretet közben kifűjük, és a hálót vékony huzallal »rávarrjuk«. Az alsó és felső tálcát, valamint a tetőrészt vaslemezről, esetleg réteges lemezről készítjük. A kész tárolót befestjük.

Nagy melegben oldalról ventilátorral hűthetjük.

Czakó Jánosné, Pásztorfi József
Székesfehérvári Ezeremesterklub

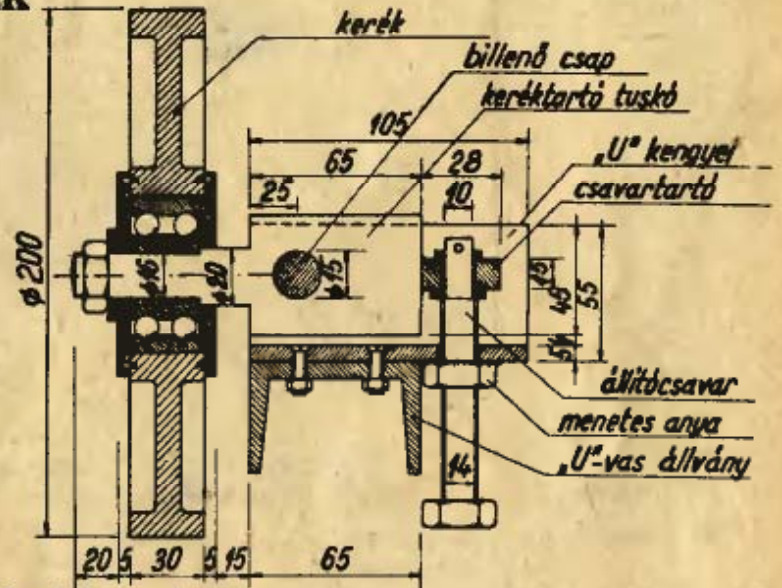
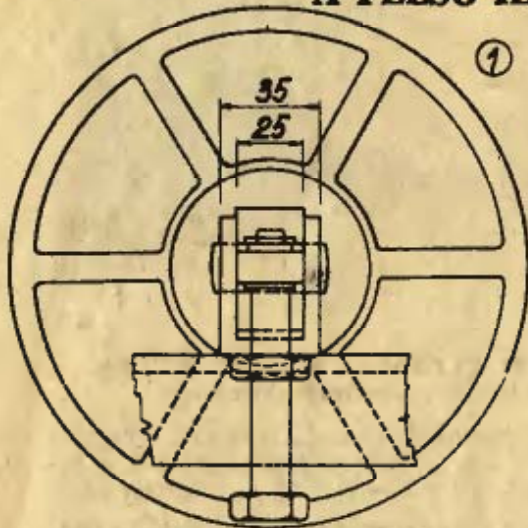
ASZTALI SZALAGFŰRÉSZ.

(Lásd a 3. borítót.)

A barkácsoláshoz nagyteljesítményű gépek beállítása sokba kerül és nem is célszerű. Készítünk kisméretű gépeket. Elsőnek egy szalagfűrész.

A gép főbb adatai:
 Mérete: 750 X 700 X 250
 Motor: 0.5 v. 0.8 HP
 Motorford.: 1400
 Kerékford.: 500—600
 Legnagyobb fűrészszélesség: 15 mm

A FELSŐ KERÉK

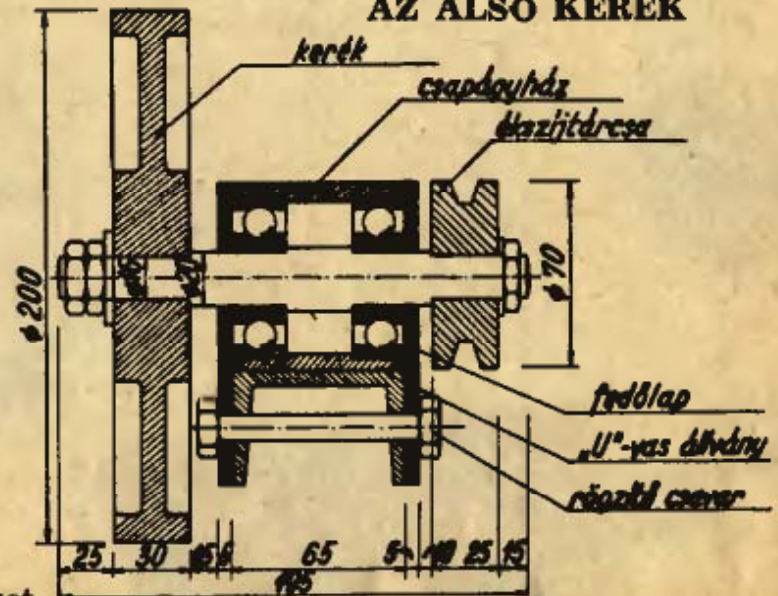
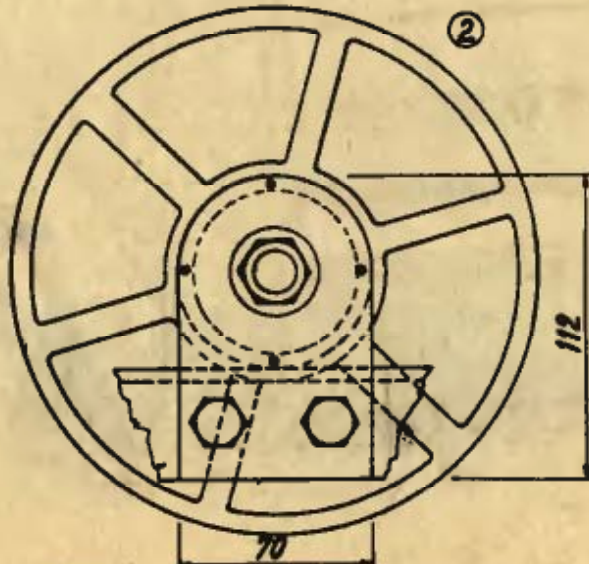

Nézet és metszet

kétsoros golyóscsapágyon forog a tengelyen (A—A metszet). A tengely U vaskengyelbe helyezett vége négyzetes keresztmetszetű. A végére csavartartó anyát hegesztünk. Az U vaskengyel belső felületét simára csiszoljuk, hogy a keréktartó tuskó jól illeszkedjék. A billenőcsap számára az U vasat és a keréktartó tuskót 15 mm-es lyukkal átfúrjuk. A csap rendeltetése, hogy a kerék a függőleges sík-

ból az állítócsavarral elmozdítható legyen. A kereket úgy állítjuk be, hogy a fűrészlap az alsó és felső kerék között, forgás közben függőleges síkban fusson. A vas kengyelt 3 db anyáscsavarral szereljük az állványra. A keréktartó tuskót állandóan olajozzuk, hogy a kengyeiben könnyedén csúszhasson. Az állítócsavar függőleges irányban kb. 10—15 mm-t mozduljon el.

AZ ALSÓ KERÉK

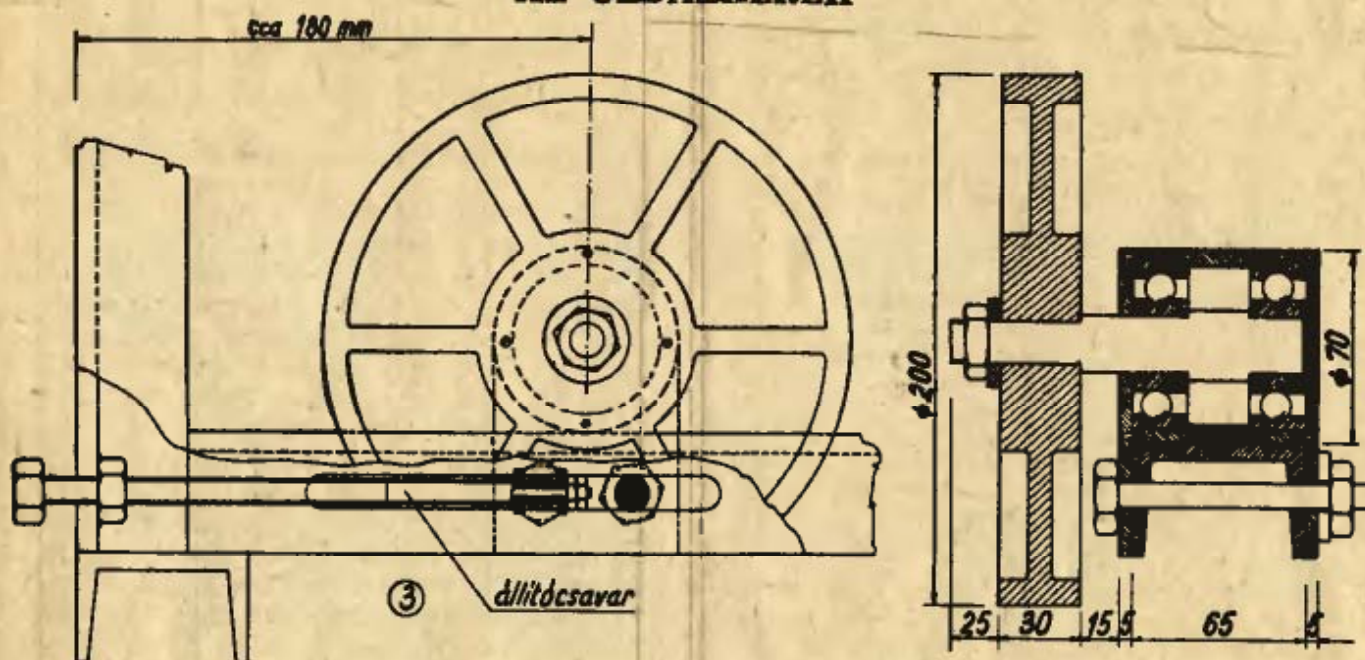
Nézet és metszet

csapágyháza csővasból készül, 2 db golyóscsapágygal. Ennél a keréknél a tengely is forog. A csapágyházat a fedőlapok átcsavarozásával rögzítjük az állványra és

a fedőlapját 4-4 csavarral tesszük fel. Célszerű a csapágyházat az állványhoz hegeszteni. Az ékszíjtárcsát ékszorítóval rakhatjuk fel.

AZ OLDALKERÉK

A vízszintes irányban szabályozható oldalkerék terve

csapágyháza ugyanolyan, mint az alsó keréké, azzal a különbséggel, hogy állítócsavar segítségével vízszintes irányban elmozdítható. Ezzel szabályozzuk a fűrészlap feszességét. Az állítócsavar méretének megfelelő anyát az állványra hegesztjük. A fűrészlap feszítése után az anyáscsavarokat megszorítjuk, ezzel a fedéllemezeket az állványhoz rögzítjük. Az állványon kivágott horony mérete az anyáscsavarok vastagságától függ. A horonyban csúszó anyáscsavarok függőleges irányban nem mozoghatnak. Az állítócsavar végét az egyik anyáscsavarhoz rögzítjük, ügyelve arra, hogy pontosan központban legyen.

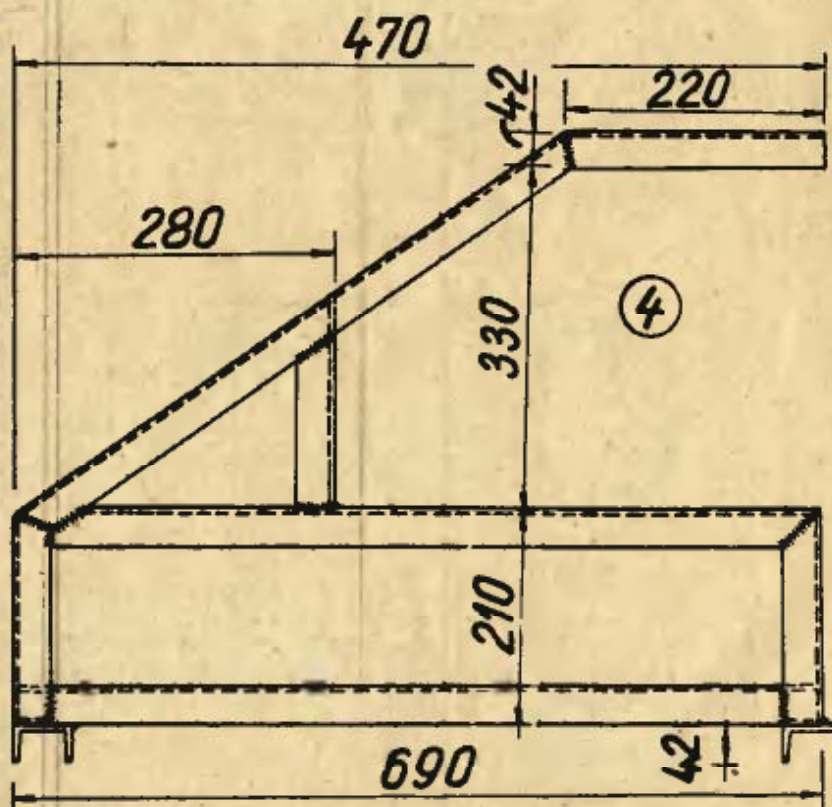
Mind a három kerék 6 mm vastag parafalemez-borítást kap. (Lásd Ezerester 1961. augusztus hó, 250 oldal).

AZ ÁLLVÁNY

65/42/6-os U vasból készül — hegesztéssel. A csapágyházak helyét pontos vízszintre és simára munkáljuk. (Ha más méretű U vasat használunk az állvány elkészítéséhez, a csapágyházak mérete is változik, így az összes alkatrészeket újból kell méretezni).

(Folytatjuk)

Fojt Vilmos

Az U 65/42-es vasból készült állvány-szerkezet méretezett rajza

Gádoros Lajos:

A LAKÁS BERENDEZÉSE ÉS MÉRTEZÉSE

Iskoláinkban kéne tanítani a lakberendezést és egy könyvre futja csak erőnköböl. Gádoros könyvének éppen ez a »csak« adja meg elsősorban rangját: krónikus hiányt pótol. Első megjelenése óta immár negyedszer kerül bővített tartalommal az olvasó kezébe. S egyik kiadásról a másikra nem csupán a könyv témája bővül, hanem olvasóinak köre is. A világszerte sürgető lakáshiány, a szocialista országok távlati tervai a hiány pótlására és az építkezések megkapó napi tempója már régen a tömegek elé utalta a lakberendezést, amely korábban csak a szakértők ügye volt. Hazánkban a lakosság anyagi erejének növekedése, a lakásesztétikai igények határozott megnyilvánulásaiban is jelentkeznek. A könyv egyik legfőbb érdeme, hogy harmóniát teremt az építkezés ökonómiája és az otthoni élet szépsége, kényelme között. Ehhez a törekvéshez — amelyet maradéktalanul teljesít — a legcélszerűbb módszert választotta. Az életformához, valóságosan a személyek méreteihez szabja a lakásberendezést. Gádoros könyve számottevő műszaki produkció, mégis humanizmusával arat sikert.

Horváth Ferenc:

TÉR ÉS RAJZ

Tudomásul kell vennünk, hogy a nyelvi ABC, a világnyelvek, az eszperantó mellett általánosan használatos mind itthon, mind a világban a műszaki rajz. Aki rajzolni tud, megérteti magát azzal, aki azt el tudja olvasni. És ez nem kevesek nyelvezete. Korszakunkban ezen a nyelven társalognak. Aki nem akar kimaradni századunk beszélgetéséből, az tanulja meg. Ezen a nyelven is lehet valaki »nagy író« és »művelt olvasó«. Lapunkban a »Műszaki rajziskola« (ezúttal helyszülke miatt kimaradt) rovattal éppen a műszaki rajz olvasására, megértésére törekszünk. Szerény igyekezetünk igazolását látjuk Horváth Ferenc munkájában. Olvasóink, ezermesterklubjaink nélkülözhetetlen segítséget nyernek vele térszemléletük kialakításához.

A Műszaki Könyvkiadó méltó gondozásban valósította meg a szerző ötletét. A térszemlélet fejlesztését szolgáló tér-láttató rajzokat kétszínnyomásban jelentette meg, mellékelve olvasásukhoz egy kétszínű szemüveget. A piros-kék abla-

kos szemüveggel nézve, az ábrázolt egyenes, síkídom és test vonalas rajza kiemelkedik a papír síkjából, és a valóságnak megfelelően, térbeli alakzatként jelenik meg szemünk előtt.

Gergely Tibor—Habuda Zsigmond:

GÉPJÁRMŰVEK FÉKBERENDEZÉSEI

Életünkhöz, városképeinkhez — sőt faluképeinkhez is — hozzátartozik a gépkocsi. De hozzátartozik a baleset is. Lehetetlen erre nem gondolni amikor üdvözöljük a szerzők könyvének kiadását. Megszoktuk — vagy nehezen szokjuk meg? —, hogy a gépkocsikról szóló szak-könyvekben jóformán csak általános tárgyalás jut a fékberendezéseknek. Ez a kötet kis terjedelme ellenére is, teljes értékű. Jóllehet bővebb tárgykörben is tárgyalhatók a gépjármű-fékek, de a gépkocsizók gyakorlati szűkségletét teljes mértékben kielégíti. Annyi elméleti tudnivalót ad, amennyi a gyakorlati összefüggések megértéséhez szükséges. A mechanikus, folyadékfék, légfék ismérvel mellett részletezi a leggyakoribb magyarországi féktípusokat. Megtanít beállításukra, kezelésükre és a kisebb hibák önálló javítására is.

Kindi Ervin:

KÉMIA

A kis kötet a »Bólyai« sorozatban jelent meg: példatár. Általános, szerves, és egyszerű analitikai kémiai feladatokat közöl. Hasznát veszik a középiskolások, a politechnikai képzés, sőt az üzemi gyakorlatban is. A példák jórésze ipari jellegű, de általánosítható. Elsősorban a vakációzó és vegyüzembe készülő diákoknak ajánljuk.

Szimán—Radó:

FÉNSZÜRÖK

A Fotosorozat 18. kötete, második bővített kiadás elsősorban a fotoamatőröknek íródott. Lényegében a fény összetételének szerepével és az összetétel megváltoztatásának lehetőségeivel ismertet meg. Az általános tudnivalók után, a felvételi színszűrőkön kezdve, megismertet a különféle színszűrőkkel, alkalmazásukkal a dokumentációs fényképezésben, a polározó- és sötétkamra szűrőkön folytatva betekintést ad a színszűrők készítésébe, kiegészítve ez utóbbit néhány recepttel. Végül áttekinthető gyakorlati útmutatóként egy táblázat zárja a kis kötetet.

(A könyvek a Műszaki Kiadó újdonságai.)

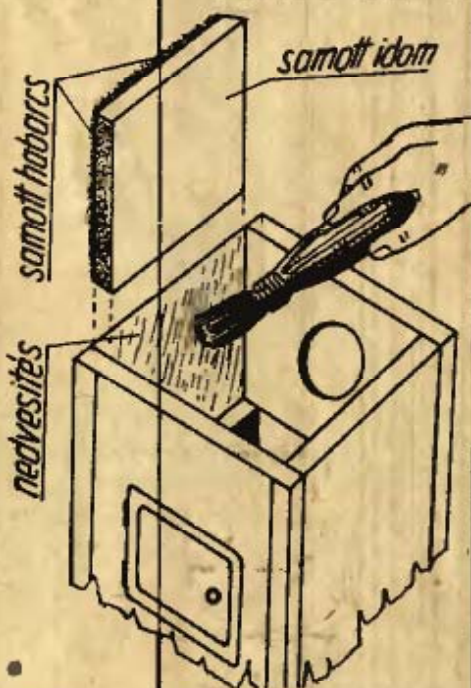
Gondolj a télre!

SAMOTTOS KÁLYHÁK JAVÍTÁSA

A kiégett samottos kályhát és tűzhelyet ki kell javítani. A kiégett samott-részeket vagy kész lapokkal, vagy samottliszt és vízvegből készített eleggyel kitapasztjuk. (Samottlapot és samottlisztet a XIII. ker. Váci út 1. sz. alatti Vas- és Edényboltban, Háztartási boltokban, Faért- és Tűzép-telepeken; vízvegoldatot ugyancsak a Háztartási boltokban vásárolhatunk.)

A salak akkor ég rá a samottra, ha vele azonos összetételű, vagyis mindkettő bázikus, illetve savas (savanyú) alapanyagú.

Az egy- vagy kétaknás rendszerű kályhák samottos oldalára erősen ráég a

salak. Elvesz a tűztérből, ezért a következő módon szedjük le:

Rakjunk tüzet és erősen fűtünk mindaddig, amíg a salak és samott egyaránt vörösen izzik. Akkor vizes ruhával vagy rossz kesztyűvel fogunk egy vasrudat (vagy nagyobb méretű falvésőt) és az izzó salakot leszűrő mozdulattal leválasztjuk a samotról. Ügyeljünk! a sugárzó hő meg ne égesse a kezünket!

Hideg állapotban ne próbálkozzunk a salak eltávolításával, mert a samott-idomokat összetörjük, vagy az ütögetéssel helyükről kilazítjuk.

A salaktól megtisztított kályhában a kicserélni való törött, vagy kimozdult samott-idom helyeket óvatosan kiképezzük, hogy a samott-idomok faragás nélkül éppen a kívánt helyre kerüljenek. A habarccsal megkent új idomlapot nedvesített felületre helyezzük, majd a hézagokat sűrűbb habarccsal kitapasztjuk. Poros, régi felületre ne tegyünk masszát, mert nem tapad, leperreg róla.

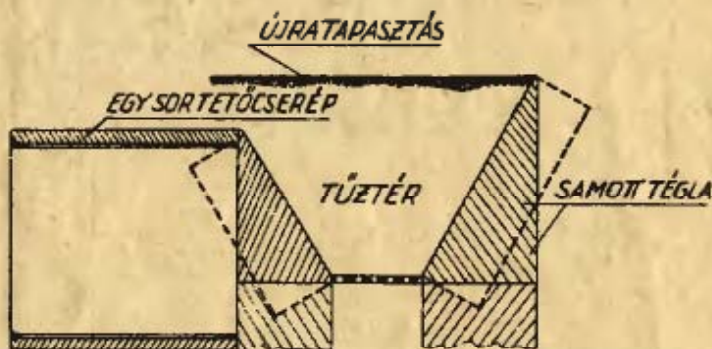
A samott- vagy tapasztó habarcsot a következő változatokban lehet készíteni:

I. 60% samott-liszt, 20% apró vasreszelék, 20% magnézitpor.

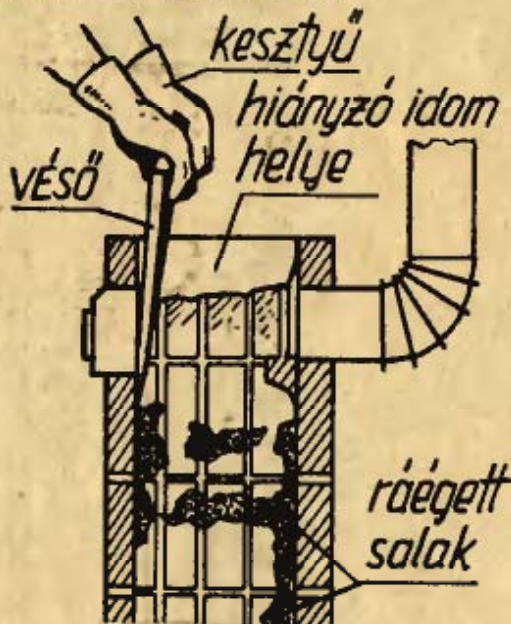
II. 70% samott-liszt, 30% kétszer rostált dunai homok.

III. 75% száraz agyag — porrá törve, 25% élesszemű, lehetőleg fehér bányahomok.

Az I. és II. változatot vízveggel oldjuk, a III. variációt keverhetjük ipari glü-

cerinnel vagy vízveg-oldattal is. A habarcsos kenést kézzel végezzük, így gyorsabb, mert a szerszámra ráragad. Kiégett fészkeket és repedéseket ugyanilyen sűrűségű masszával kenjük ki.

Tűzhely kítapasztásánál 3 db normál méretű samott-téglát kell úgy megfaragni, hogy azok egy-egy lapja képezze a tűzpartot. A tűzpart lehetőleg 45 fokos lejtésszögű legyen. A sütő tetejére cserépet, vagy egy-két cm vastag masszát kenjünk. Ha a sütő fejeke kiégett (túl erősen sült), akkor a fenéklapra — szárazon — tegyünk egy sor cserépet.

Antóni Sándor

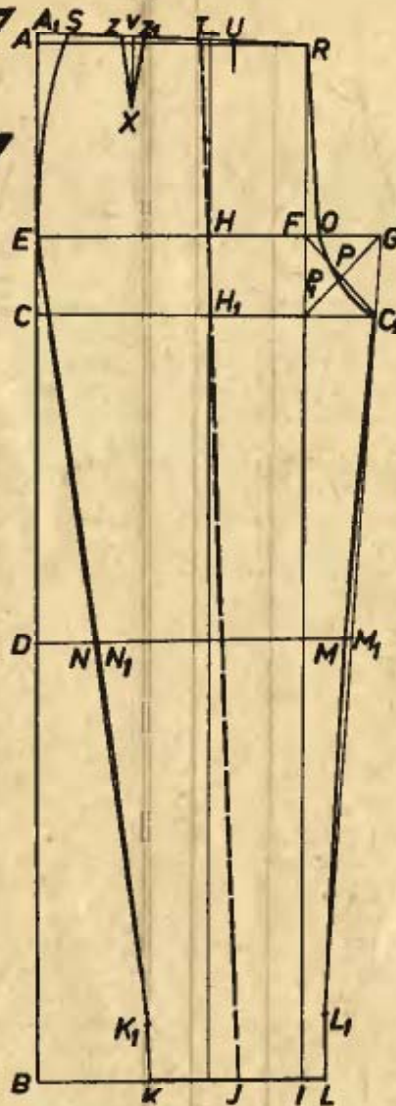
NŐI

vászon trapéz- NADRÁG

A nadrág szerkesztését — kivételesen — az elejével kezdjük és ezt mindjárt két példányban készítjük. A hátát az elejére szerkesztjük. Ha egy elejét szerkesztünk, és arra rárajzoljuk a hátát, akkor másolókerékkel az egyiket lemásolhatjuk.

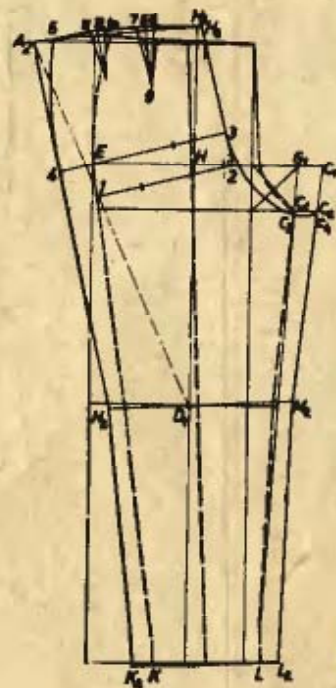
A minta szűkített nadrág, de modellozva a most divatos trapéznadrágot is elkészíthetjük róla.

A trapéznadrág modellozása a következő. a K—L és

ELEJE

K₁—L₁ egyenest — az aljbőséget — 4—5 cm-rel szimetrikusan megnöveljük és az így kapott pontokat a térdvonallal összekötjük. Övnek

HÁTA

a derékbőségnek megfelelő hosszúságú egyenes 8—9 cm széles anyag kell.

Anyagszükséglet: a derék és boka közti távolság (pl. 102 cm) + felhajtás 4 cm + öv 9 cm, összesen 1,15 duplaszélesből és 2,30 szimplaszéles anyagból. Természetesen ez egyénekenként változó.

Majoros Zsuzsa

ALAPMÉRLET		
külső hossz	kh	102
belső —	bh	75
derékbőség	db	70
csipőbőség	csb	104
aljbőség	ab	20

HÁTA MAGY.	
K—K ₁ —L—L ₁ —N—N ₁ —M—M ₁	3
G—G ₁ = $\frac{1}{2}csb - 1$	42
E—1 = $\frac{1}{2}csb$	52
H—2 = $\frac{1}{2}csb + 1$	62
3—4 = $\frac{1}{2}csb - 5 + 2$	28
D—H—A—D—2	
C ₁ —C ₂ —C ₃ —C ₄	0,5
H ₁ —5 = $\frac{1}{2}csb - 5 + 6 + 1$	24,5
H ₂ —6	9
7—8	3,5
6—9	10
7—10	5
10—11	2,5
12—13	9

ELEJE MAGY.	
A—B=kh	102
B—C=bh	75
B—D = $\frac{1}{2}bh + 5$	42,5
C—E = $\frac{1}{2}csb + 2$	72
E—F = $\frac{1}{2}csb - 5$	20
F—G = $\frac{1}{2}csb + 2$	72
G—H = $\frac{1}{2}E - G$	16,6
I—J = $\frac{db}{2} - 1$	6
J—K—J—L = $\frac{1}{2}db - 15$	8,5
K—K ₁ —L—L ₁	6
M—M ₁ —N—N ₁ —P—P ₁	0,5
F—O	1,5
A—A ₁	1
R—S = $\frac{1}{2}csb - 5 + 5 + 1$	23,5
T—U	3
T—V = $\frac{1}{2}T - S$	
V—Z—V—Z ₁	1
V—X =	7

A HÁZTARTÁSI GÉPEK

III.

házi szervize

A vasalótól a villanytűzhelyig

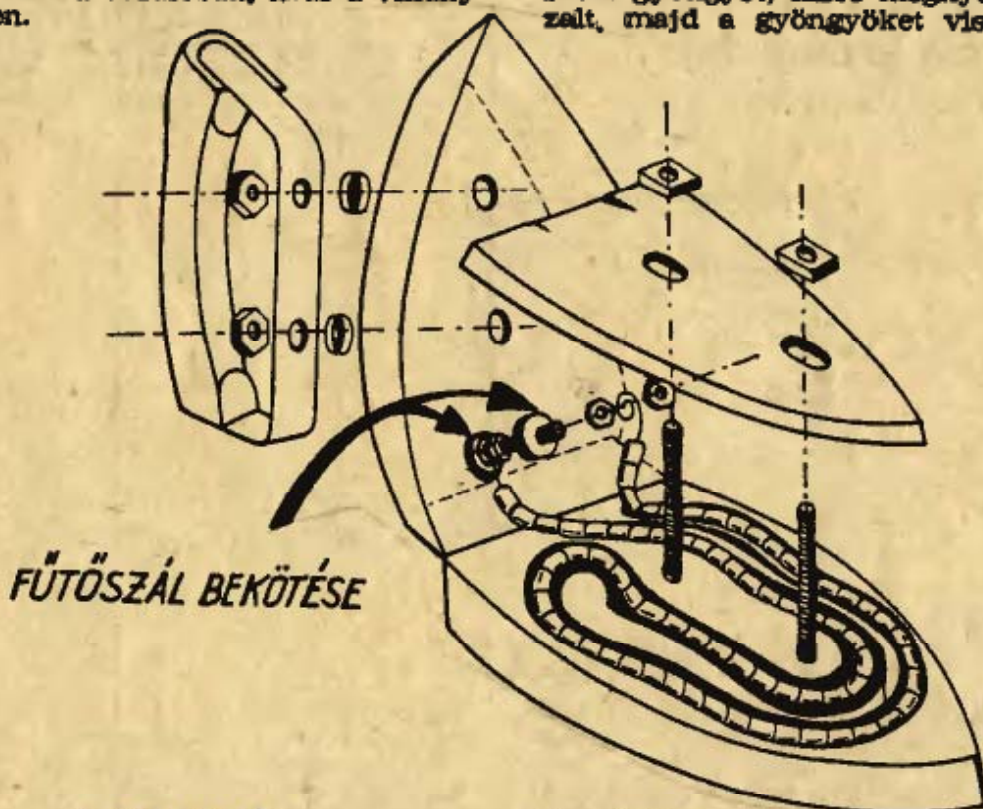
A villanyvasaló, az egylapos — kétlapos rezsó, a Nova sütő, a villanytűzhely, mind a hálózati áramkörbe kapcsolt ellenálláson keresztül adja a hőt.

Az ellenállás pedig nem más, mint egy fémhuzal. Minél hosszabb és vastagabb a fémhuzal, másnéven ellenállás, annál több hőt ad. Hogyan lehet kis helyen, például egy vasalóban hosszú fémhuzalt elhelyezni? Úgy, hogy spirálba tekersek a huzalt. Ez a spiráltekercs izzik a vasalóban, az 1—2—3-lapos rezsóban, a Nova sütőben és a villanytűzhelyben, ez az úgynevezett áramkörbe kapcsolt ellenállás. A spiráltekercsre samottgyöngyöket fűznek, nehogy közvetlenül a berendezéshez érjen és áttűzesítse.

A spiráltekercset magunk is meg tudjuk javítani, akár a vasalóban, akár a villanytűzhelyben.

Ne felejtsük javítás előtt mindig áramtalanítani a háztartási gépeket: húzzuk ki a villásdugót a konnektorból!

saló tetejét felnyitjuk. A felnyitott vasalóban látunk egy öntöttvas testet, amelynek két furatán egy-egy rögzítő lemezcseke helyezkedik el. Egymásután kiemeljük a rögzítőlemezeket és az öntöttvas betétet. Ekkor megpillantjuk a vasaló hornyába helyezett samottgyöngyös spirált. A ki-bevezető csavarok megolajítása után a spiráltekercs kiemelhető. Ha azt látjuk, hogy csak egy helyen szakadt el, akkor leveszünk egy-egy szem gyöngyöt, kissé megnyújtjuk a huzalt, majd a gyöngyöket visszahelyezve,

A VASALÓ

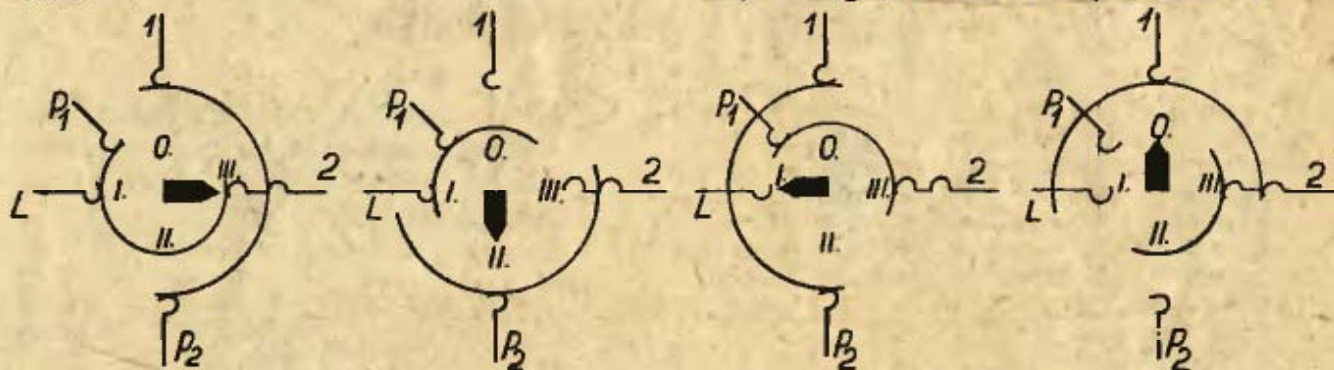
Szereljük szét és jól jegyezzük meg a sorrendet, különben javítás után nem tudnánk összerakni. A vasaló felső részén két darab leszorító csavaranyát találunk. Az anyákat kicsavarjuk és a va-

összekötjük. Abban az esetben, ha több helyen szakadt el a spirál, vagy már régi, elégett, cseréljük ki. (A Keravilban 1 darab 220 V, illetve 110 V spiráltekercs 14 forint 20 fillér). Megolajozzuk a két ki-bevezető végnél az anyacsavarokat és kivesszük a spirált. Az új spiráltekercs két

végét a csavarokra húzzuk és a belső csavaranyákkal a külsőkhöz szorítjuk.

Vigyázzunk arra, hogy a vasalók fémes részéhez ne érjen a fűtőspirál. A samottgyöngy mindentűt egyenletesen elosztva fekdűdjék a spiráltekercsen.

Ha egyszer olyan helyen akarjuk használni, ahol 110 V feszültségű a hálózat, máshol meg 220 V, akkor csak egyszerű spirálcserét alkalmazunk és máris vasalhatunk.

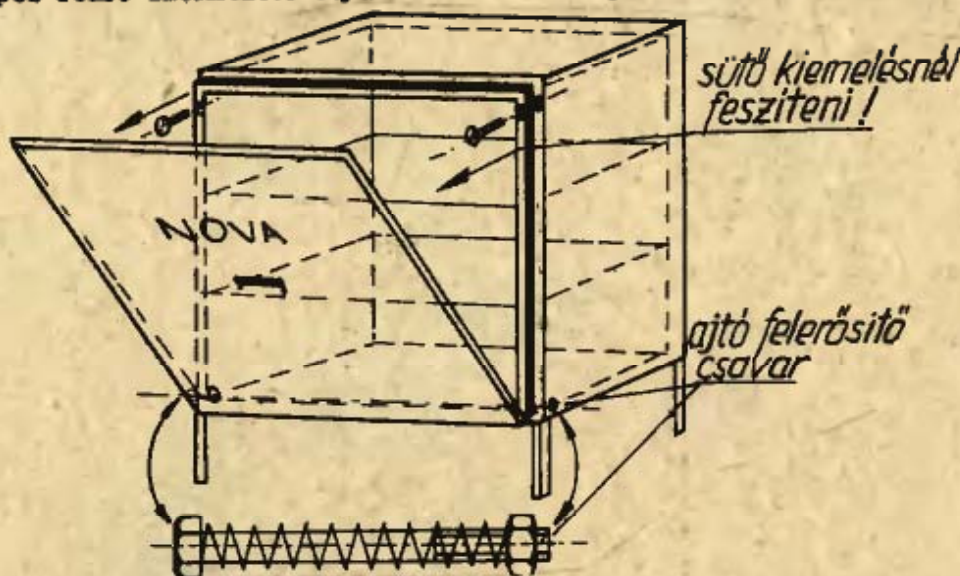

AZ EGYLAPOS REZSÓ

A hátlap a négy rögzítő csavar lecsavarása után levehető. Ekkor ugyanúgy kiemeljük a spiráltekercseket és összekötjük, mint a vasakónál. Ha több helyen szakadt el, vagy általában elhasználódott, cseréljük.

A KÉTLAPOS REZSÓ

A kétlapos rezso szerkezete olyan mint

az egy fázisú, de ennek már hőfokozat-kapcsolója is van. Tehát több a hibalehetősége is. Úgy találjuk, hogy nem melegszik a rezso. Vegyük le a csavarral felerősített fedőlapot. Ha a spiráltekercs a hibás, ugyanúgy bánunk vele, mint a vasalónál, illetve az egyfázisú rezsonál. Am ha a spirált hibátlanul találjuk, akkor csak a hőfokozat ki-be kapcsoló lehet rossz, azt pedig kicseréljük. Nem baj, ha nem ugyanolyan kapunk, mert bármilyen gyártmányú kapcsoló beköt-

hető, csak arra kell vigyázni a bekötésnél, hogy a megfelelő jelzések egyezzenek.

Valamennyi kapcsolón találunk bejövő vezetékét: P1-P2 a jelölése.

Az egyesített fűtőszál csatlakozásának L a jele.

A két fűtőszál különálló vége az 1 és 2 számú.

Ugyanígy kössük be az új kapcsolót is.

A kétlapos rezset földelni kell. Föld-

ként alkalmazhatjuk a vízcsapot, vagy földbeásvott fémcsövet vagy fémlemezt (Sorozatunk I. számú cikkében közzöltük a villamosüzemű berendezés földelését).

A NOVA-SÜTŐ

Ha nem süt egyenletesen, hanem csak alul, vagy csak felül süt, nekiláthatunk a spirálegyenletlenség megjavításának. Csak úgy férünk a spirálhoz, ha előbb kiemeljük a sütőt. Először lazítsuk meg a

négy rögzítőcsavart. Utána kissé ütögetve és feszegetve próbáljuk a sütőt kiemelni.

Spiráljavítás után tegyünk sütőpróbát. Hintsünk a sütőlapra egyenletesen lisztet. Kapcsoljuk be a sütőt. A lisztréteg megmutatja, hol süt erősebben, vagy gyengébben.

A sütőpróbánál azt is észrevesszük, ha az ajtó nem zár jól. Az ajtó rugószerkezettel zárul. Húzzuk meg az alján a jobb oldalon az anyacsavart. Ha ezután sem zár pontosan, akkor cseréljük ki a rugót.

Lecsavarjuk az anyát. Könnyebben boldogulunk, ha közben a baloldali anyát egy csavarkulccsal rögzítjük. Majd balfelé kihúzzuk a szabaddá vált fémrudat, leveszszük róla a rugót és újat teszünk a helyére.

Ugyanúgy szereljük vissza, mint ahogyan leszereltük.

AZ ELEKTROMOS TŰZHELY

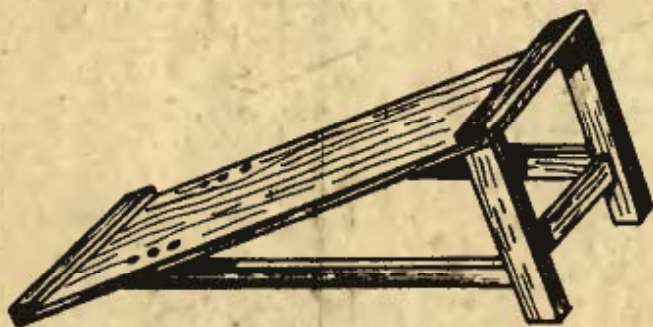
Az elektromos tűzhely tulajdonképpen nem más, mint egy háromlappos rezso, sütővel egybeépítve. Előforduló hibái ugyanazok, mint a rezsoé, vagy a sütőé. Ugyanúgy javítjuk, mint azokat.

VARGA LIA

A kosárfonás szerszámai

2

Készítsünk hozzá bakot (4. ábra). Fonás közben — ülve — a bakot két lábunk közé vesszük és a munkadarabot rajta fonjuk meg. Munkaközben a lábas fele van felénk.

4. ábra. Bak a munkadeszka alá

Vesszőválogatáshoz különböző, fonásos egyenlő nagyságú lyukakkal ellátott léceket készítsünk, ha van, keményfából (5. ábra).

Fonás közben nélkülözhetetlen szer-

5. ábra. Vesszőválogató léc

szám a verővas (6. ábra). Egyik vége felé elkeskenyedő, a másik végén kör alakú, lyukas, súlyos vas, amely a vesszők egyengetésére, igazítására való.

Vastagabb vesszők hajlításához alkalmazunk vasból, vagy fából készült hajlítót (7. ábra).

Munkánkhoz szerezzünk még be kézi-

6. ábra. Verővas

fűrész, szurkálót (ár), daragókést, metszőkést, metszőollót, harapófogót (kombinált fogót), skalapácsot, vonókést és amerikánert.

Finomabb, gyengébb tárgyak fonásá-

7. ábra. Vesszőhajlító

hoz (virágkosár, cseréptartó, babakosár stb.) a húzott vesszőt három- vagy négyfelé hasítjuk és meggyaluljuk (sínvesszők).

A kézigyalú egy falpra szerelt (szár-

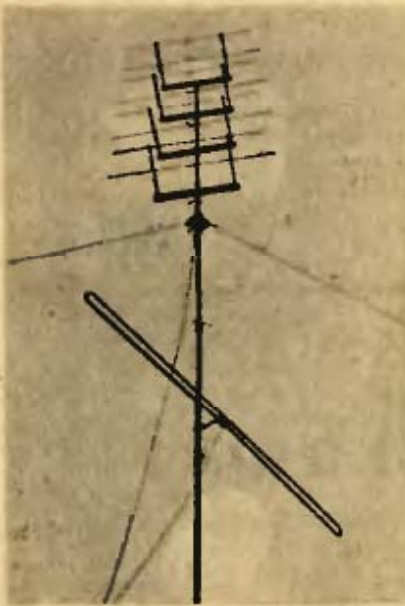

8. ábra. Kézigyalú

nyas anyáscsavarral állítható) éles acélpenge, amely a hasított vesszők gyalulására szolgál (8. ábra).

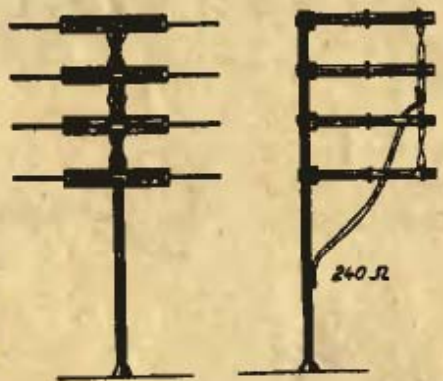
B. M.

TELEVÍZIÓANTENNÁK.

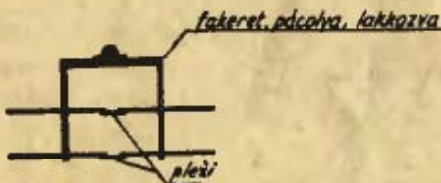

5. ábra.

Érdekes alakú antenna a Szabadság-hegyen. A vascsőoszlopokhoz bilincs köti a pácolt és lakkozott fake-reteket, s azok tartják a $\varnothing 10$ mm-es antennaelemeket. A dipolokat $\varnothing 2$ mm-es vörösréz-zománchuzal köti össze. Az AT-803-as készü-

7. ábra.

1266 mm, $R = 1407$ mm, $A = 352$ mm, $C = 703$ mm, $F = 100$ mm, $e = 10$ mm (5-6-7. ábra).

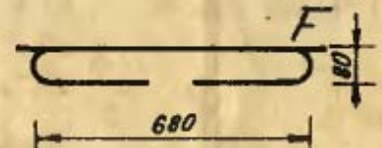
Négyelemes antenna, főleg a hazai adó, illetve reléállomások vételére való (Kabhegy, Kékes). Felerősíthető az erkélyre, a padlástérbe, a tetőre. Jó beállításal a besztercebányai

8. ábra.

adó műsorát is veszi. A közepső tartórúd $25 \times 25 \times 3$ mm-es szögletalumínium, az elemek anyaga $\varnothing 10$ mm-es alumíniumcső (8-9. ábra).

Hurok-dipól antenna a szobában. Anyaga $\varnothing 10$

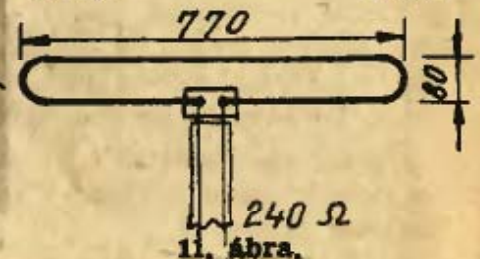
9. ábra.

mm-es alumíniumcső, közepén plexilapra erősített csavarokkal, az antennakábel

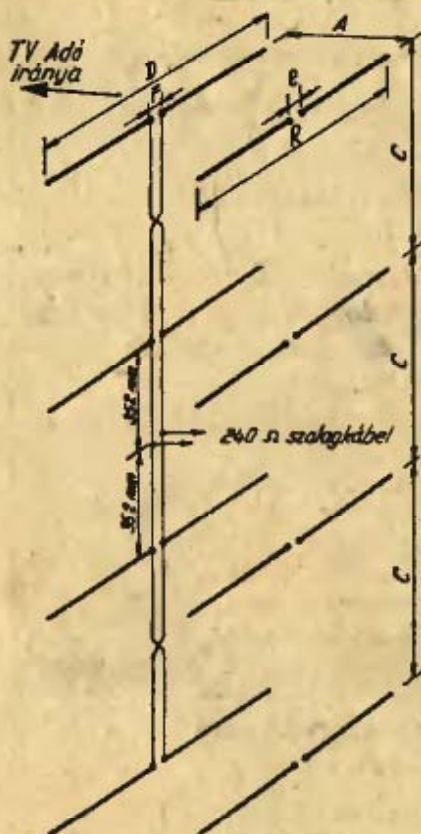

10. ábra.

elvezetéséhez. Az 50 mV-nál érzékenyebb készülékekkel (pl. AT-811, Alba Regia) ki-elégítően veszi a budapesti, a kékesi és a kabhegyi adókat. Esetenként »behozza« Besztercebányát is (10-11. ábra). D. F.

11. ábra.

6. ábra.

HOGYAN RAGASSZUK, HEGESSZÜK ÉS TISZTÍTUK A PVC-t?

A legismertebb PVC a polivinilklorid. Belőle készül az esőkabát, a köpeny, az esernyő és a fejkendő. A köpeny és az esernyő kitűnően véd az esőtől, viszont könnyen szakad. A lyukas esőkabát rosszabb, mintha nem is volna. Csatornaként vezeti a vizet, az alatta levő ruhára.

A ragasztás

PVC-fóliából valamivel nagyobb darabot vágunk föltnak, mint a szakadás és — vékonyan! — bekenjük cyklohegzanonnal, vagy triklóretilénnel. Ugyanígy járunk el a szakadás széleivel is. Majd a bekent részeket egymáshoz tapasztjuk. Ha a ragasztás pillanatában a két felület tapadós volt, azokat szétszakítani nem lehet.

A »hegesztés«

Tegyük az asztalra sima posztódarabot, erre celofánt, és rá az összehegesztésre váró két darabot. Ha ezeket ismét leborítjuk celofánnal és jól előmelegített, tűkőrsima fémeszközzel alaposan átvissal-

juk, a két felület szétválaszthatatlanul összeolvad.

A tisztítás

Ha a PVC tárgy bepiszkolódik, szappanos vízzel könnyen tisztítható. A zsíros, olajos szennyeződést nyugodtan lemoshatjuk benzinnel, mert műanyagnak a legkisebb mértékben sem árt.

A tintafoltot — ha nem használ a szappanos víz — »sózuk« meg hipermangán kristályokkal, majd csepegtessünk rá tömény sósavat. Ezután papírcikával kenegessük a felületen keletkezett lilásbarna pezsgő masszát. (A művelet közben ártalmas gázok keletkeznek, ezért szabad levegőn végezzük a munkát.)

Egy-két perc múlva öblítsük le vízzel. A visszamaradt barna foltot most már szappanos vízzel is eltávolíthatjuk.

Csak egy helyrehozhatatlan szennyeződés érheti a PVC-ből készült tárgyakat: a festékdiffúzió. Ne tároljuk tehát sem a szekrényben, sem a fiókban egymáshoz szorosan közel a különböző színű műanyag tárgyalinkat, mert megszínezik egymást.

TALÁLÓSDI

Péterék negyedik emeleti lakása fafűtéses és az emeleti lakásokban nem szabad fát vágni. Szerencsére Péter megoldotta a balta nélküli aprófa készítest. Milyen készüléket szerkesztett és hogyan szerezte fel a konyhában?

Klári és Géza minden reggel munkabindulás előtt telefonon beszélgettek. Géza szerette volna úgy hallani a telefonban menyasszonya hangját, mintha valóban ott is lenne a hang gazdája. Néhány nap fejtörés után reggel 7 órakor Klári kellemes hangjával telt meg a szoba. Milyen eljárást eszelt ki — fillér nélkül — Géza?

Ki ismeri fel azt a munkaeszközt, amiről ezek a fényképek készültek?

A »Találósdi« májusi—júniusi—júliusi megfojtéselt — a jutalmazottak névsorával — augusztusi számunkban közöljük. (A szerk.)

Camping

VIZSZINTES: 1. Campingezők figyelmébe! (Első rész). 12. Éjszaka — franciául. 13. Nem marad versenyben. 14. Idénye. 17. Régi műveltető képző. 18. Ne mi, ..., ne ők. 19. Filmötlet. 21. Tiltó szó. 22. YAE. 23. Iránymutatás. 29. Lehetőség. 30. Nagy ifjúsági seregszemle. 31. Egymást előző betűk az ábécében. 33. Angol számnév. 34. Mázolji. 35. Alaszakai folyó. 38. Fél tucatnál több hegyes eszköz. 39. Ármegállapítás. 41. Férfinév.

FÜGGŐLEGES: 2. Egyházi átok. 3. Férfi becenév. 4. Félig klabál. 5. Keresztül. 6. Személyes névmás. 7. Ismeretterjesztő társulat. 8. Gazdasági ige. 9. Napszak. 10. Nemcsak mi. 11. Campingezők figyelmébe! (Második rész). 15. A borjúhús angol neve. 16. Francia in-

dulatszó (teringetté!) 19. Nagy — angolul. 20. Afrikai állam. 23. Vaskapu része. 24. VEM. 25. A jókedv jele. 26. Ideszállítás. 27. Szétszór. 28. Campingezők figyelmébe! (Harmadik rész). 32. Vigadozás. 34. »AA«. 36. Katasztrális, rövidítése. 37.

Vissza: régi főrang. 38. Épület. 40. Ételizejtő. 41. A mobildegi végyjele.

(Beküldendő a három leghosszabb sor megfejtése, »REJTVÉNY« megjelöléssel, 1963. augusztus 1-ig.)

Fenyőssy Antal

Megfejtés: Díjtalan tájékoztató füzetek a Fővárosi Háztartási Boltokban.

Jutalmazott megfejtők: László Tibor, Bp. XII; Gömöri Zoltán, Kazincbarcika; Albert Pálné, Bp. X; Dóczi Frigyes, Kisrunkfélegyháza; Gábor Józsefné, Mór.

**A CSALÁDI ÖTLETVERSENY
GYŐZTESEI**
az augusztusi számban!

Borítóink:
Dr. Berzy László — foto
Pázmány István grafika

EZERMESTER

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának barkácsoló folyóirata
1963. július, VII. évfolyam, 7. szám. Felelős szerkesztő: Solymár Tamás. Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Tóth László. — Szerkesztőség: Budapest, V, Nádor utca 15. Telefon: 317-324. — Kiadóhivatal: Budapest, VI., Révai u. 16. Telefon: 116-660. — Megjelenik havonta egyszer. Egy szám ára 2.— Ft. Előfizetési díj: negyed évre 6.— Ft, fél évre 12.— Ft, egész évre 24.— Ft. — Terjeszti a Magyar Posta. Csekk számlaszám: egyéni: 61253, közületi: 61066 (vagy átutalás a MNB 8. sz. folyószámlájára). (INDEX; 25.213.)

632479 Athenaeum Nyomda offset- és mélynyomása, Budapest.

**asztali
szalagfürészes**

EZERMESTER

1963 JÜLIUS

ÁRA: 2, — Ft

EZERMESTER

1963 JÚLIUS
ÁRA: 2, - Ft

EZERMESTER

